

KÖNYV

144 Ft

HÉT

V. ÉVFOLYAM 14. SZÁM

• 2001. JÚLIUS 12.

KULTURÁLIS KÉTHETILAP

Nyerges András
Rákosi: a magyar
történelem üzemi
balesete

Ember és gondolat
Czeizel Endre

Kertész Ákos
Köszönjük
meg Szécsi
Magdának!

Írófaggató
Eörsi István

Interjú
Nagy Pállal
Jolsvai Andrással

Beszélgetés
Szilágyi István

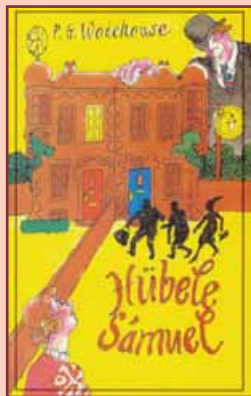
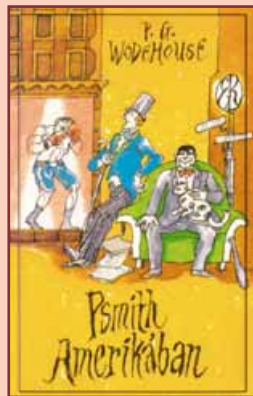
Fotó: Sárközi György

Az Interneten is a Libri...
Külföldi megrendeléseket is teljesít, külföldre is szállít:

www.libri.hu

NYÁRI OLVASMÁNYOK AZ EURÓPA KÖNYVKIADÓTÓL

RODA RODA: EMMY NÉNI PLÜSSFÜGGÖNYE

Ára: 1300 Ft

Rövid, csattanós írások a régi szép Ferenc József-i időről, Bécsről, Budapestről, a Balkánról, a harmincas évekbeli Münchenről, Európáról és Amerikáról... és általában mindenről.

P. G. WODEHOUSE: EGY PELIKÁN BLANDINGSBEN

Ára: 850 Ft

P. G. WODEHOUSE: PSMITH AMERIKÁBAN

Ára: 850 Ft

P. G. WODEHOUSE: TŰZES VÍZ

Ára: 980 Ft

P. G. WODEHOUSE: HÜBELE SÁMUEL

Ára: 980 Ft

P. G. WODEHOUSE: NYÁRI ZIVATAR

Ára: 980 Ft

P. G. WODEHOUSE: DINAMIT BÁCSI

Ára: 1200 Ft

TANULJUNK KÖNNYEN, GYORSAN, HUMORRAL ANGOLUL

WERNER LANSBURGH: DRÁGA NEW-SEE!

Szerelmi történet levélformában, avagy játszva is felfrísinheti angoltudását

Ára: 1600 Ft

WERNER LANSBURGH: VISZONTLÁTÁS NEW-SEEVAL

Meet Your Lover to Brush Up Your English

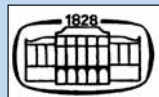
Ára: 1600 Ft

WERNER LANSBURGH: UTAZZUNK, NEW-SEE!

avagy Tanuljunk könnyen, szerelemmel angolul

Ára: 1700 Ft

Újdonságaink megtalálhatók az Európa könyvesboltban (1081 Budapest, József krt. 18. Telefon: 334-21-12), a terjesztőket, viszonteladókat az Európa raktárház (1134 Budapest, Váci út 19. Telefon/fax: 320-94-55) szolgálja ki.

AZ AKADÉMIAI KIADÓ AJÁNlja

GÁLDI LÁSZLÓ—UZONYI PÁL:

MAGYAR–OROSZ SZÓTÁR OROSZ–MAGYAR SZÓTÁR

Gazdasági szókincssel bővítve

- Modernizált szótári anyag
- újonnan keletkezett és idegenből átvett szavak
  - gazdasági szókincssel bővítve
- közgazdasági, kereskedelmi, pénzügyi szaknyelvet tanuló diákoknak
  - közép- és felsőfokon oroszul tanulóknak
  - irányonként csaknem 60 000 címszó
- a legmodernebb HoveR módszerrel készült

Ár: 8900 Ft/kötet

A kiadványok megrendelhetők: AKADÉMIAI KIADÓ Vevőszolgálat
1117 Budapest, Prielle Kornélia u.4., Tel.:464-8200. Fax:464-8201
E-mail:custservice@akkr.hu, www.akkr.hu

Besenyőné, született Margit

A nyári szabadságolások előtti utolsó pillanatban mindenfelé megvonják az első félév mérlegét, az összegzés benünk élő vágya a nevezetes időpontokban megleli a maga kielégülését, állandóan összegezzünk, mint Margit a Besenyő családból.

Összegezték a könyvkereskedők is (felkérésre), az első félév eredménye a bolt-hálózatokban egyetlen keresetlen szóban összegezve: fantasztikus. A forgalom mindenütt növekedett az előző év megfelelő időszakához képest, hol jobban, hol kevésbé, az értékek a 15 % és a 30 % között mozogtak. Ez valóban nagyszerű, néhány éve a könyvpiar fejlődése némi egyenletlenséget mutatva ugyan, de töretlenül felfelé ivelő.

A könyvkiadók testületileg nem összegezték, ha megtették volna, valószínűleg nem ilyen gyönyörű képet festettek volna az első félevről. Esetükben jóval nagyobb a szóródás, vannak, akiknek a könyvkereskedőkéhez hasonlóan nagyon sikeresnek bizonyult az első félevük, de vannak köztük olyanok is, akik elszomorodva számolták össze a könyvheti forgalmukat, ami kisebb volt a tavalyinál.

Természetesen ez nem cáfolja a könyvpiar fellendüléséről szóló állítást, csupán árnyaltabbá teszi valamelyest a képet. Amelyet persze még tovább árnyalna, és a folyamatokról pontosabb ismereteket nyújtana, ha a nagyjából egyetlen konkrét szám, amelyet megismernünk adatott, nem az eladott könyvek értéke volna csupán. Ha azt is megtudhatnánk, mekkora készletekből sikerült az adott forgalmat elérni, a kiadók elért forgalma mögött mekkora ráfordítások rejlenek, milyen a keresztfinanszírozás aránya, vagyis hány nyereségesnek bizonyuló könyv tartja el a kevésbé nyereséges, avagy éppen ráfizetéses könyveket, és mennyi nyereséggel működő könyvesboltra van szükség ahhoz, hogy ne kelljen bezárni a megfelelő forgalmat el nem érő könyvesboltokat: mily mórító örömet jelentene eme adatok összegzése, tekintettel az összegzés benünk élő vágyára...

Egyedül Besenyő Pista bácsi nem szereti az összegzést, ezért mondja mindig: „Te csak ne összegezz, Margit!”

Kiss József

KÖNYVHÉT

A TARTALOMBÓL

Beszélgetés
Szilágyi Istvánnal
5. oldal

Ira Cohen,
a költészet utazó nagykövete
9. oldal

Kertész Ákos
Köszönjük meg Szécsi Magdának!
12. oldal

Írófaggató
Eörsi Istvánt faggatta
Nádra Valéria
14. oldal

4 **Trianonról több szemmel**
(Szénási)

5 **Beszélgetés Szilágyi Istvánnal**
(Mátraházi Zsuzsa)

Haklik Norbert:
6 **Világvége Gömörlyúcon**
(Tarján Tamás)

7 **„Velem történik a történelem”**
Nagy Pál beszél emlékiratairól
(M. Zs.)

8 **„Nem írok le soha semmit”**
Beszélgetés Jolsvai Andrással
(Szabó Kinga)

9 **Ira Cohen,**
a költészet utazó nagykövete
(Gyukics Gábor)

11 EMBER ÉS GONDOLAT
Czeizel Endrével
beszélgés Nádor Tamás

12 Kertész Ákos
Köszönjük meg Szécsi Magdának!

13 OLVASÓSZEMÜVEG
Nyerges András
Rákosi: a magyar történelem üzemi balesete

14 ÍRÓFAGGATÓ
Eörsi Istvánt
kérdészte Nádra Valéria

Györfly László:
15 **Aki megszökött a halál elől**
(Szakonyi Károly)

17 SIKERLISTA

19 KÖNYVAJÁNLÓ

23 MEGJELENT KÖNYVEK
2001. JÚNIUS 16–28.

Megjelenik kéthetente • Ára: 144 Ft • Előfizetőknek: 120 Ft • Előfizetési díj: 2880 Ft egy évre • Kiadja: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • Szerkesztőség, hirdetésfelvétel, előfizetés: 1114 Budapest, Kanizsai u. 41. • Telefon/fax: 466-0703, telefon: 209-1875, 209-9140, 209-9141 • E-mail: konyvhet@dpg.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: **Kiss József** • Főszerkesztő-helyettes: **Csokonai Attila** • Főmunkatárs: **Szikora Katalin** • Lapmenedzser: **Könyvű Judit** • Művészeti vezető: **Szabó J. Judit** • Szedés, tördelés: **Recent Stúdió, Blasits Ildikó** • Nyomás: Grafika-Tyopress Nyomda • Felelős vezető: **Farkas József** elnök-vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltékért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget • Terjeszti árusításban: a Magyar Lapker Rt., a Bibliofil Kft., a Libri Kft., a Lira és Lant Rt. • Külföldön előfizethető a Hungaropress Sajtóterjesztő címén: 1117 Budapest, Budafoki út 70., Hungarica E. C., 2013 Pomáz, Pf: 146. • Lapunk megjelenését támogatja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti Kulturális Alapprogram.

Trianonról – több szemmel

■ Az Osiris Zsebkönyvtár sorozat két legújabb tagja a trianoni évfordulóra jelent meg. Az 1918–45 közötti időszak kutatójaként ismert Romsics Ignác – akinek legismertebb műve Magyarország XX. századi történetét dolgozza fel – ezúttal a Trianonhoz vezető utat és a Monarchia felbomlását, illetve a békeszerződés menetét elemzi pontról pontra. Zeidler Miklós könyve, ha úgy tetszik e munka folytatásának tekinthető, a szerző a trianoni események mellett a két világháború közötti magyar állam és a társadalmi szervezetek revíziós, illetve irredenta politikáját és törekvéseit tekintti át, sorra veszi azokat a politikai lépéseket, melyek oda vezettek, hogy az ország végül Hitler „utolsó, de vonakodó” csatlósaként részt vett a II. világháborúban. Mindkét történelmi munka arra törekszik, hogy érzelmeiktől mentesen, a történelmi igazságtalanság eszméjét figyelmen kívül hagyva elemezze a történeteket.

Romsics Ignác könyvének bevezető fejezetében imponáló rendszerező elmével vizsgálja a Monarchia állapotát, a benne élő nemzetiségek különböző ellentéteit, a magyarok gondolkodását a nemzetiségekkel kapcsolatban. Statisztikai adatok sorával bizonyítja a különböző területek nemzetiségi összetételét, és azt a folyamatot, ahogyan a különböző nemzetiségek öntudatra ébrednek, és politikai hatalomhoz kívánnak jutni.

„A dualizmus tehát két államalkotóként felfogott kiváltságos nemzetet – a németet és a magyart – és két széles körű önkormányzati jogokkal felruházott politikai nemzetet – a horvátot és a lengyelt – teremtett, illetve ismert el. Mellettük kulturális és alsófokú közigazgatási autonómiát élveztek a tiroli olaszok. Ez a közigazgatási struktúra minden korábbinál jobban megfelelt a birodalom összetett nemzetiségi viszonyainak. A különleges jogokban nem részesített népek számára mindazonáltal nem volt vonzó, sőt a legön-

tudatosabbak kifejezetten elégedetlenkedtek vele” – értékeli a korszak politikáját. Sorra veszi az egyes nemzetek viszonyulását a Monarchiához, ezen belül a kiváltságos helyzetet élvező és kompromisszumokra nem törekvő Magyarországhoz: a csehek voltak a legnagyobb vesztesei a dualizmusnak, markánsan oroszbarátokká váltak, 1914-re megszületett a cseh cárság terve. A lengyelekkel kiegyensúlyozott viszonyban is független nemzeti egységre törekedtek. Az elmaradt ukránok lojálisak voltak, a trialista reményekben bizakodó szlovének szintén. A horvátok kiemeltségük ellenére is egyenlő státusz megteremtésére törekedtek. A románok és szerbek körében erőteljesebbé vált a nemzeti mozgalom. Romsics bemutatja a bécsi kormány és a politikusok néhány reformtörekvését, és azokat a külpolitikai lépéseket, melyek Szerbiával és Oroszországgal rendkívül rossz, az olaszokkal látszólagos szövetségi, a németekkel pedig túlságosan szoros viszonyt teremtettek. Ismerteti az első világháborús hadicélokot, a szomszédos irredenta Románia és Szerbia céljait, valamint Masaryk fellépését.

A Trianonhoz vezető úton további lépések közül elsőként a nyugati szövetségesek terveit, a Monarchia nemzetállamokká bontását járja körül. Magyarország felbomlásának összefoglalójában lépésről lépésre követi a magyar reményeket. Mint mentek csödbe Károlyiék antimilitarista és pacifista törekvései, akik nem tudták kezelni Románia politikáját és az ideiglenes szlovák kormány törekvéseit. Hogyan alakultak a Békekonferencia területi bizottságainak határvitái és javaslatai, a cseh, román és délszláv igények, miként alakult az egyes delegációk viszonya Magyarországhoz. Elemenzi a Magyar Tanácsköztársaság lépéseit, a magyar vezetők kihagyását a békekonferencia folytatásában, ami oda vezetett, hogy az ország feje fölött elfogadták az eredeti jugoszláv, román és csehszláv

határkijelöléseket. Napról napra, pontról pontra értelmezi a Tanácsköztársaság utáni magyar delegáció, az Apponyi Albert vezette küldöttség tevékenységét és kísérleteit a békefeltételek megváltoztatására. Az epilógusban a statisztikai adatok tükrében részletezi a békeszerződés közvetlen következményeit.

Trianon: második Mohács – vélte az akkori közvélemény. Zeidler Miklós könyvében majdnem onnan kezd, ahol Romsics abbahagyta. A békeszerződés körülményeinek története csak alapvetésül szolgál, könyvének valódi témája a két világháború közötti revíziós kísérletek áttekintése. Trianont a balsors, történelmi igazságtalanság értelmezési tartománya helyett, a tisztán látó kortársakhoz hasonlóan az akció-reakció kontextusában vizsgálja. Felhívja a figyelmet a nemzetiségek ébredésére és radikalizálódására, mely folyamattal nem foglalkozott a mindenkor vezető szerepű kormány. Cáfolja, hogy a békeszerződés kontármunka, fércmű lenne. Mint mondja, a szerződésnek csak kisebb részét szokás ismerni, a teljes, 364 cikkelyből álló – a német, az osztrák s a bolgár békeszerződést alapul vevő – dokumentum precíz jogászai munka. A külpolitikát elemezve tisztázza és elválasztja a revízió és az irredentizmus fogalmát. Apponyi híres trianoni beszédét, amely földrajzi-gazdasági, stratégiai-biztonságpolitikai, történelmi-civilizációs szempontok szerint igazolta a magyarság jussát, a revíziós politika megalapozásaként értékeli. Elemenzi a két világháború közötti diplomáciai tevékenységet. Ennél is érdekesebb a korszak propagandájának áttekintése, melyet különböző társadalmi szervezetek bonyolítottak, és amellyel alapvetően befolyásolták a közvélemény hangulatát. „Trianon a laikusok számára saját eddigi életüknek és a történelmi Magyarország

dicsőséges múltjának tagadását jelentette. Mindazt, amit korábban megtanultak, megtagadtak, megélték, mindazt, ami korábban vonatkozási pont volt mindennapjaik és világnézetük számára – s amit esetleg egyetemes értéknek is tartottak –, a békeszerződés megsemmisítette” – írja. A revíziós törekvések élén járó szervezetek, a Területvédő Liga, a Magyar Nemzeti Szövetség, a Magyar Külügyi Társaság, a Revíziós Liga, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ténykedésének ismertetésekor felhívja a figyelmet a magyar diplomácia azon törekvéseire, hogy e szervezetek gyakran vasos diplomáciai közeledését hogyan kényszerültek kijavítani. Részletesen beszámol az angol sajtómágnás, Lord Rothermere sajtóakciójáról, illetve a különféle, külföldön készült revíziós tervekéről. Állami szinten az első pontosan meghatározott, gazdasági, stratégiai szempontú tervet a Gömbös-kormány hozta nyilvánosságra 1934-ben. A szerző a térképek segítségével világossá teszi, milyen különbség volt a nyugati és a magyar területi rendezési elképzelések között. Összefoglalja a Trianonhoz kapcsolódó kultusz legfőbb elemeit is: a részben az állam, részben a civil szervezetek által kreált alapelveket, toposzokat, szimbólumokat, áttekinti a korszak emlékmű-építését, ünnepségeit és „irodalmát”. Külön foglalkozik a határon túli magyarok helyzetével, az egyházi birtokok kiszájtásával és az iskolázás nehézségével. Végül rámutat, miként sodródott bele Magyarország Hitler oldalán a háborúba, jöllehet Teleki, Bethlen, Kánya és mások végsőkéig ellenezték a közös hadviselést Németországgal.

(szénási)

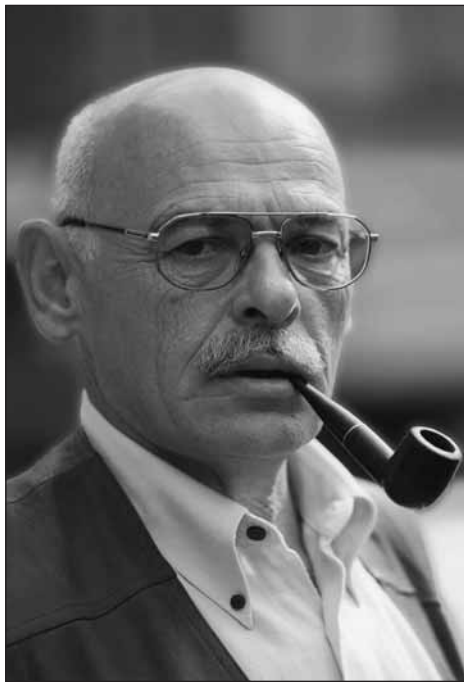
Romsics Ignác: A trianoni békeszerződés. Osiris Kiadó 1500 Ft
Zeidler Miklós: A revíziós gondolat. Osiris Kiadó 1500 Ft

Rohanó hétköznapokban megfáradt, kikapcsolódásra vágyó olvasók **KERESIK** TIARA krimik azt a figyelmükre méltó, színvonalas könyvet, melyet időben és forintban egyaránt megengedhetnek, sőt...

Önsajnálát nélkül írni

Találkozás a rejtőzködő Kossuth-díjas íróval

A randevú megbeszélésekor Szilágyi István szükségesnek tartotta elmondani, mintegy különös ismertetőjegyként, hogy hatvanas urat keressek, akinek a szájában folyton pipa lóg.

– Úgy gondolnánk, hogy friss Kossuth-díjas író arcvonásait országshoz ismerni kellene az embereknek, Ön pedig biztos ennek ellenkezőjében. Ennyire rejtőzködő természet?

– Az voltam legalábbis. Ha lehet, húzódok a közszerepléstől és különösen a médiától menekülök, annyira, hogy néha mikrofon- meg kamerafóbiám van: ilyenkor töredezetten beszélek, hogy azt ne mondjam, dadogok. Ugyanakkor bizonyos írócsoport meg Kolozsváron megforduló pályatársak számára valamiképp évtizedeken át a stabil kolléga voltam, akit mindig meg lehetett találni az Utunk, az utóbbi tíz esztendőben a Helikon szerkesztőségében vagy a Szamos-parton a háromszobás tömbházlakásban. Igazából olyan furcsának tűnik, hogy harmincnyolc esztendeje ugyanannál az asztalnál ülök, változhattak elvtársak, rendszerek, én tulajdonképpen ugyanazt csinálom: irodalmi lapot szerkesztek.

– Mindig független tudott maradni a politikától?

– Amennyire lehetett, igen, vagy a nehéz évtizedekben legalábbis szellemiekben talán sikerült. Hiába próbálnánk Hófehér-

kének látszani, az életünk első felében mindig ott volt az ahhoz képest. Ahhoz képest, hogy eladhattuk volna magunkat, ahhoz képest, hogy milyen kísértéseknek voltunk kitéve... Ezek az évtizedek furcsa túsállapotot jelentettek: menteni, közölni, amit lehetett, elmenni addig a határig, ameddig engedik. Ha egy folyóiratszámra nem kötött bele a cenzúra, akkor gyanúsak voltunk magunknak. S nem remélhetjük, hogy valaha is kivált az idő. Hiszen hazudna az a másként gondolkodók között is, aki azt állítaná, hogy ő már a nyolcvanas évek elején tudta, mi lesz. Sőt, még egy fél évvel azelőtt sem sejtettük, hogy változások közelednek, s hogy milyen mértékűek lesznek, afelől az utolsó napokban sem lehettünk biztosak. A jó ég tudja, hogy megérte-e az a küszködés, hogy ami megjelenhetett, az megjelenjen. Valószínű nem kétséges, csak én íróként kevésszer kerültem a könyvstandokra, általában tíz-tizenöt évenként jelent meg egy regényem. Amit közben írtam, azt soha nem szedtem kötetbe, valahogy nem volt bennem az a fajta indíttatás, hogy piracon lenni, hogy jegyezzenek, nehogy megfélemlítsenek rólam. Ez, lehet, annak is köszönhető, hogy végig irodalmi lapot szerkesztettem, talán a nagy megjelenési vágya, különösen a fiataloknak, valahogy visszatetszést keltett bennem, holott ez a világ legtermészetesebb dolga.

– Nem lehet annyira elveszett az említett korszak sem, mert nyilvánvaló, hogy akkori élményei a most megjelent, Hollóidő című könyvében újraélednek, noha ismeretlenek a helyszínt adó települések, képzeltbelinek mondható ez a tizenhatodik századi história. Ma már nem kell a sorok között üzenni, nyugodtan leírhatná, hogy a hatalmaskodások a XX. századi Erdélyben történtek, Ön mégis megváltoztatja a kort. Miért?

– Olyan emberként, mint aki a múltat valahogy könyvoldalakra próbálja menteni, azt kell mondanom, hogy azoknak az évtizedeknek a tapasztalatai igazából nem konvertálhatók. Persze az élmények úgy passzírozzák át magukat a magamfajta idegrendszerén, hogy addig nem hagyják nyugodni, míg meg nem találja

azokat a módozatokat, amelyekkel áttételesen talán, más korbba, más területre mentve meg nem jelennek az emlékek a könyvoldalakon. Átszerkesztettem a térképet és az általam ismert településtípusokból meg tájából berendeztem ennek a regénynek a színpadát. Azt kezdtem korral és térrel, amit akartam. Ez rám furcsa módon felszabadítóan hatott, nagyobb tempóban írtam a könyvet, mint az előzőket, el tudtam kerülni bizonyos rám jellemző körülményeskedést és műgondot, nevezzük annak, ami idejélmúlt a mai világban, nem feltétlenül igényeli az olvasó, azért ez persze itt megmaradt, amennyire kellett.

– Miért választotta pont ezt a történelmi kort?

– Az élményeim egyszer csak ott érezték jól magukat. Otthon találtam magam az akkori nyelvi világban. Az 1560–70-es évektől csudálatos a magyar nyelv, szinte mai. Kész van teljes árnyaltságában. Furcsa mód a XVI. század második felében sokkal élvezhetőbbek az írások, mint például a XVII. századi erdélyi emlékirodalom. Bizonyosfajta kedvtelésből rengeteget olvastam a kornak a történetéről, irodalmából. S bár az évek száma szerint nem stimmel a dolog, valahogy mégis a felezőidőnek éreztem a magyarság sorsában azt a századot. Akkor szakadt három részre az ország, szörnyű hadjáratok, Mohács... és érdekes, hogy valójában nem akkor pusztul el ez az ország és a magyarság. Berendezkedik ebbe a hármassá beosztásba. S én ki akartam próbálni, hogy azok a viszonylatok, amelyeket én a XX. században megtapasztaltam, érvényesek-e, hogyha más világba helyezem őket. Lehet arról vitatkozni 1560-ban, hogy melyik jobb: hódolni-e vagy szolgálni? Hogy mi előnyösebb, ha megvásároljuk a napi békénket a felettünk álló hatalomnál, vagy ha szembeszállunk vele? Amikor az a jámbor öreg pap és ez a vadabb iskola-mester egymásnak feszül, nem tűnik nagyon máshonnan importálnak a helyzet? Nem, legalábbis számomra nem. Akkor ez a dolog igaz, általánosabb érvényű, hogysem csak mi élhettük volna meg ezt Kelet-Európában abban a pár évtizedben.

– Voltak olyan szereplők, akiket kiemelt a mai világból és átvitt abba a korbba?

– Ott vannak a papi háztájon a szerelemvágyó menyecskék. Lehet, hogy láttam ilyeneket és ők egyszer csak megjelentek a könyvben, elég otthonosan mozogtak, vágyakoztak abban a világban. Kísérletem volt a regénnyel az is, hogy lássam, lehet-e, komoly vagy drámai eseményekről önsajnálát nélkül írni. A folytonos panaszt, különösen a kisebbségek régióiban, megálázónak érzem, ugyanis nem igaz, hogy rászolgáltunk.

Mátraházi Zsuzsa

Haklik Norbert: Világvége Gömörlúcon

■ Nem egyszerűen a történetmondás, hanem az elmesélés és az újramesélés kettőssége, az egyetlen aktussá tett megírás és átírás izgatja az 1976-os születésű, s most a második prózakötetével jelentkező szerzőt. Három-négy év alatt szinte irodalomkritikai közhelyé lett, hogy a posztmodernitás történettépázó technikái, külsőséges játéka, az epika határait elmosó törekvései, bravúrjai és stiklijei után végre ismét egyenes vonalvezetésű, ától cettig tartó, jól átlátható hosszabb vagy rövidebb történetekre vágyik a nagyrészt. Ezt a – nem indokolatlan, a próza természetéből eredendően következő – várokozást tölti be az úgynevezett újtörténetesség néhány válfaja. Haklik Norbert Magyar kalendárium címmel ellátott novellagyűjteményében azt a megoldást választotta, hogy a magyar és az európai kollektív emlékezetben, valamint a rangos irodalmi hagyományban élő alapmeséket szemelt ki többnyire, melyeket aztán univerzális műhelyében gondosan megtisztogatott, felcicomázott vagy át is szabott. Példának okáért ilyen tradíció Hitler hatalomra jutásának és végzetének a diktátori szerelmi élet aspektusából már számtalanszor előadott folyamata – Eva Braun és más nőszemélyek mellé ezúttal Jan Erik Hanussent, a mágust is odakeverve. Ilyen – nagy általánosságban – a 20. század torzá facsarodó sportmitológiája, s ezen belül a nemzeti ellentetek – a túlzottan is sokarcú közösség – bemutatására kiválóan alkalmas futballörület. De ilyen a méregkeverő asszonyok sötéten igaz mesterkedése is, melyet novellisztikus publicisztikában Móricz Zsigmond, filmen Jancsó Miklós örökített meg: s még hányan mások!

Az eddigiekben csak Haklik A vezér, a mágus és a nő, a Balkán FC és A bükkzakácsi méregkeverő asszonyok története című elbeszéléseire utaltunk, de a látszólag előzménytelenebb szövegeket is „vissza lehetne nyomozni”. Csak nem érdemes, mivel nem eredetük minősíti őket (azaz csak annyiban, hogy majdnem valamennyi közös kultúrjav, ahogy azt Dömötör Tekla, a folklór kontinentális hírű professzorasszonya szeretne volt mondogatni, mielőtt „Fiacskáim, én ezt az üveg szilvapalinkát most kint felejttem” felkiáltással magukra hagyta tanulóközösségének tagjait, visszavonulva legendás Biblia-kollekciójának, valamint idegen nyelvű detektívregényeinek tanulmányozásához). Hakliknál az átírt-megfrissített-újraalkotott szöveg merőben új formáció is. A komoly hangvételűnek álcázott – főként a szakavatottan kezelt kör- vagy hosszú mondat, a kígyóbeszéd gondjaira bízott – előadás valójában ironikus vagy groteszk karakterű, és a világot parodisztikusan ábrázolva amolyan kettős alá bizonyítványt állít ki a teremtésről. Haklik újsütetű, általában élvezetes – a mikszáthi novellagombolyaggal cicázó – anekdotázása Isten-kritika is, ennek ellenére – vagy ezért – földközeli, természetelvű, és – karnaváli értelemben – szórakoztató.

Az elrendezés módjának a kalendáriumosság kínálkozott. Tizenkét történet, tizenkét hónap. És: falusiasság, vidékieség, marginalitás, gömörlúciasság. Ha az emberek még tudják egyáltalán, hogy ténylegesen mi az – mi volt – a kalendárium, akkor az írónak sikerül valamiféle félműltbeli, petrólláng melletti olvasási szituációt sugalmaznia. Olyat, amelyben az olvasás kivételes, majdnem ünnepi dolog, s inkább közösségi, mintsem egy-

személyes. A nagyjából így elképzelt kalendárium mint olvasási minta és mint kötetet összefogó abroncs: jól működik. Tulajdonképp azonban külsőleges: a hónapok és a textusok közötti meghittebb, szervesebb összefüggés ritkán nyert kidolgozást. (No persze egy baráti kéz, bizonyára a szerkesztő barát-író Szász Miklós György odasiklatta a hát-sófültre, hogy ez a kalendárium nem is kalendárium. Tényleg nem, bár igen. Így rendben is lennének: ki ne értené, miről beszélünk.) A formális ötlet által lendületbe hozott, ám e hordozórakéta lerúgását követően is lendületes epikára sok példát találunk manapság. Nem hatásokat, csak rokonulásokat sejtve utalunk távolabbról Gion Nándor és Grendel Lajos, közelebről Temesi Ferenc, Darvasi László és Ficsku Pál törekvéseire.

Első könyvéhez (A Mennybemeneteli Iroda és más történetek) képest a szerző más történeteket ír. Ökonómikusabb, a képtelenségek bevetésében – a miszticizálásban? – takarékosabb: a poénok egy tál lencséjéért ritkábban adja el az üdvösségét, már amennyiben az üdvösség többször eladható. Sokat tud az emberi kicsinységről, sokat érzékeltet is belőle. Mozdékony mondataiból a bölcselgés és a líra sem hiányzik. „Míntha az Úristen megnyomta volna a világlejtő készüléken a stop gombot” – írja például az 1999 augusztusi napfogyatkozásról. Csakhogy ezt nem ő írja, hanem a neki, Haklik Norbertnek író Donászi Etele, aki úgy kéri-követeli (pénzért) a címzettől a Magyar kalendárium papírra vetését, hogy pisztolyhalállal is megfenyegeti érte... Ez az (augusztusi) beszöveg a kalendáriumötlet (és az egész könyv) önreflexiója lenne – ha Donászi, az író, vendéglátós és bankrabló nem épp ugyanabban a tónusban levelezne, mint amelyben maga Haklik is „levelezik”

Haklik Norbert

publikumával. Magyarán: a novellák közül formálisan nyolcnak, tágabban érve valamennyinek ugyanaz a narrációs pozíciója, a hangfekvése. Ez a monotónia akár személyiségjegye is lehet. Nem kifogásolható. Maga az újramesélő, átírási módszer azonban – akár „népköltészeti” gyöngyszemeknek talál új foglalatot, akár mondjuk az Örkény István-életmű rezervátumából édesget ki különféle vadakat – túlzottan sok ismétlésre csábít. S az is balhiedelem, hogy mivel a hosszú mondat hosszú, nincs belőle két egyforma, már pusztán matematikai alapon sem, olyan sokminden kerül bele. Haklik hosszú mondata annál rövidebb, minél hosszabb: ügyes mozdulattal veszi föl a tudálékosság vagy a naivitás álarcát, hibátlanul portyázik a humor turistajeleit követve – de a maszktól szabadulni nem tud, s a fölfestett kék háromszög híján el-eltéved. Egészen azonban (igen, most még jöhet ez az egészen azonban) a Világvége Gömörlúcon vonzóan okos, sokrétű világszemléletet fed föl, kalandokkal, erotikával, csodákkal átszőtt univerzuma izgalmas is, ígéretes is. Világkezdet.

Tarján Tamás

Magyar Könyvklub, 2000.
309 oldal, kötve, 1650 Ft

Hajdani
FBI ügynök sokáig sikertelenül
egy rejtélyes
és kegyetlen gyilkosság tettesét!

KERESI

TIARA
krimik

Nagy Pál beszél emlékiratairól

„Velem történik a történelem”

A párizsi Magyar Műhely szerkesztéséről, valamint vizuális költészetéről, képverseiről ismert Nagy Pálnak a Könyvhétre a Kortárs Könyvkiadónál jelent meg új kötete, a Journal in-time. Életművében ez a harmadik ilyen című könyve, korábban vizuális szövegeket jelölt vele. A különbség a korábbiakhoz képest csak az alcímben mutatkozik: Él(e)tem. Nagy Pálnak irodalomtörténeti kutakodásai során meggyőződésévé vált, hogy az írók, költők alkotói idejük alatt végig egy művet írnak, amelynek lehetnek különböző aspektusai, műfajok vagy korszakok szerint. Ő most az önéletírás korszakába érkezett el.

– Lappangott bennem a gondolat – mondja –, hogy visszaemlékezést kellene írni. Már diákkoromban is nagyon szerettem a magyar önéletrajzokat. Ezért is tartottam nagyon fontosnak, hogy történeti áttekintését adjam, mintegy bevezető gyanánt ennek a műfajnak. Mintha ezeket az önéletrajzokat egy kicsit elhanyagolnánk. Azok a könyvek, amelyekről én beszélek az előszóban, utoljára 1957 és 1965 között jelentek meg. Könnyű azt mondani, hogy nincs irántuk érdeklődés. A modern társadalomban föl szokták kelteni az igényt egy jó reklámmal, sikeres propagandával. Biztos vagyok benne: ha megjelenne egy ilyen sorozat, annak sikere volna. A leghíresebb magyar önéletrajzokat először Cs. Szabó László adta ki a negyvenes években, utána pedig a Magyar Századok-sorozatban láttak napvilágot. Körülbelül nyolcvan centit foglalnak el a könyvespolcon a kötetek, kitűnőnek, meghatározónak tartom őket. Főleg Bethlen Miklós önéletírását érzem fontosnak és szép magyar szövegnek, de a többieket is mindig szívesen forgattam. Már akkor ott lehetett bennem tudat alatt, hogy ez jó műfaj, majd ha öreg leszek, akkor én is megírom az emlékeimet. A végső döntés fontos mozzanata,

hogy az évtizedekig Párizsban szerkesztett Magyar Műhelyt a rendszerváltozás után haza-

„A végső döntés fontos mozzanata, hogy az évtizedekig Párizsban szerkesztett Magyar Műhelyt a rendszerváltozás után hazahoztuk és átadtuk fiataloknak, hogy vigyék tovább ők.”

hoztuk és átadtuk fiataloknak, hogy vigyék tovább ők. Óriási tehertől szabadultunk meg, mert lapot előállítani, nyomdai munkát végezni súlyos feladat. Ezután az ember körülnézett, hogy mihez volna igazán kedve. A regény ritkuló műfaj, erről egy egész könyvet írtam, most tehát nem szentelnék neki nagy teret. Hogy ez a folyamat létezik, azt olyan fontos és szerintem is olvasható szerző állítja, mint Roland Barthes, aki leírja a regény „halálát”. Barthes az emlékiratról is azt írta, hogy kifülő műfaj. De nem veszünk át mindent, amit egy okos embertársunktól olvasunk. S nekem az a véleményem, hogy igenis reneszánsz van az életrajznak. A könyvheti könyvek harminc százaléka is ebből a műfajból került ki. Tehát az emlékirat nyilvánvalóan alkalmas annak közvetítésére, amit

a modern vagy a mai ember el akar mondani.

– Hogy én mit akartam elmondani? – töpreng el a kérdésen Nagy Pál. – Számomra az önéletírás először is korrajz. Az én szubjektív szűrőmon keresztül korról, illetve korokról beszélek. A huszadik század gyermeke vagyok, mert mindent megszenvedtem vagy mindennek örültem, ami ebben a században történt. Az, hogy a családomat üldözték, anekdotikus dolog. De ha az ember olyan összefüggésbe helyezi, hogy mik voltak ennek a társadalmi, szociológiai, pszichológiai okai, ez fontos. Nem történelmet akartam írni, nem kronológiát, hanem egy eseményfüzért, amelyben megmutatkozik a történelem. Ezért nem követi az önéletrajz a pontos időrendet, hanem, mint gondolkodás közben, csapongok az egyik dologtól a másikig, ami erről-arról eszembe jut. Megjelenik a gyerekkor-

rom, a táj, amelyben felnőttem, ez az Európában ma már ritka mód érintetlen természeti környezet: a Salgó vára, Zagyva völgye, Karancs, a Medvesfennsík, amely természetvédelmi terület is egyébként. De egyszer csak ott vagyunk az '56-os forradalomban, pár oldal múlva pedig hazalátogatok francia feleségemmel. Alapmondatnak tartom, hogy velem történik a történelem.

– A honvágy? – kérdez vissza. – Mindig gondoskodtak róla, hogy ne legyen túl heves. Például a hetvenes évek legelején, amikor már haza-hazajöhetünk és itthon a Kultúra Kükereskedelmi Vállalatot át a Magyar Műhely című folyóiratot is meg lehetett rendelni, rendeztek egy kiállítást Magyar disszidensek a Magyar Népköztársaság megdöntéséért címmel. Ott volt a vitrinben a Magyar Műhely egyik

száma is. Bementünk a magyar követségre és megmondtuk, hogy vagy vegyék ki a kiállításról a folyóiratunkat, vagy mi többet nem jövünk Magyarországra. Felforgatónak minősítették bennünket, s akkor, ha megérkezünk Ferihegyre, akár le is tartóztathatnak minket. Örült gyorsasággal kivették a vitrinből a Magyar Műhelyt...

– Ezek után biztosan érdeklő az olvasókat – mosolyodik el cinkosan –, hogy számomra melyik az itthon és melyik az otthon. Attól függ, hogy éppen hol vagyok. Belénk nevelték a Tompa Mihály-verset, hogy egy hazát adott az Isten, de ez olyan közhely, amelyeknek nincs igazságtartalma. Itthon érzem magam idehaza, de Párizsban is nagyon szeretek lenni, sőt, Európában bárhol, és amikor New Yorkban voltam, ott is kellemesen töltöttem az időt. Ezeket a szociológiai vagy irodalmi közhelyeket nem kell nagyon komolyan venni.

– Valóban rokonlélek a francia és a magyar – állítja, amikor erre terelődik a szó. – A közvélemény-kutatásban, amelyben az iránt érdeklődtek, hogy kiket szeretnek a franciák, az első két-három megnevezett nemzet között volt a magyar. Most éppen részt veszek egy munkában, amely a francia-magyar kapcsolatok ápolását szolgálja. Első lépésként például föltérképezzük, hogy kik voltak azok a magyar írók, értelmiségiek, akik írtak franciául. Rengeteg példa van rá, teszem azt, II. Rákóczi Ferenc emlékiratai, de ott van például Petőfi levelezése is Bem apóval. Érdeemes lenne az ilyen kuriózumokat összeszedni és Franciaországban kiadni.

Olvasmányos és őszinte emlékiratának folytatásán is dolgozik Nagy Pál, hiszen a könyvheti kötet e szavakkal fejeződik be: Vége az első résznek. A második könyvnek már majdnem a fele készen van, s az emlékezés még mindig csak '68-nál tart. Nem lehetetlen tehát, hogy trilógia első kötetét vehetjük most a kezünkbe, ha a Journal in-time-ot emeljük le a polcra vagy a pultról.

M. Zs.

„Nem írok le soha semmit”

Beszélgetés Jolsvai Andrással

Napsütötte bétfő délután. Aszfaltot aszal a bőség. A szerkesztőségi szoba szürke udvarra néz. A nyári meleget légkondicionáló és szalagfüggöny tartja vissza. Az iroda lakója éppen lapot zár. A 168 óra vezető szerkesztője, civilben az Ami engem illet, Apák és fiúk, Köröndy vesztesre áll szerzője, fáradtan ül székében.

– A sóhajtás elégedettséget jelent? Mit csinálsz, ha végzel a lappal?

– Nézek ki a szememből. Ilyenkor már semmi hasznosat nem teszek. Fáradt vagyok, csendesen peregnék szemem előtt az oldalak. Amikor 1992-ben vezető szerkesztő lettem a Köztársaságnál – az egy százharminc oldalas lap volt –, álomban üres oldalak jelentek meg. Éjjel felriadtam, hogy a nyolcvanadik oldalon nincs semmi. Persze mindig volt.

– Lapzártá után pihenés. Lazítás?

– Íróasztalon szöszmötölés, ceruzahegyezés, a macskám szőrének kikéféltése és a rítus befejezése: este 11-kor megnézem az európai foci-összefoglalót.

– Kedden kezdődik megint.

– Addigra kipihenem magam.

– Hétvégén is ezen jár az agyad?

– Az agyam egyik zuga erre van berendezve, az mindig ezen gondolkodik. Egy másik meg folyamatosan ír. Akkor is, ha a kezem nem. Ha észreveszek egy érdekes dolgot, elrakom, abból egyszer tárcanovella lesz, vagy ha meghalok egy fél mondatot, azt elteszem pár évre. Majd beépítem a történeteimbe.

– Addig leírod?

– Nem. Soha nem írok le semmit. Nincsenek vázlataim, csak kész anyagot viszek a gépbe. Előtanulmányokat soha nem folytattam, nem céduláztam. Jellegzetes mondatokat, amiket érdekesnek tartok, megőrzök – a gondolataimban. Van két nagyobb lélegező mű a fejemben, különböző készségű fokban.

– És ha agyvérzést kapsz?

– Akkor az lenne a kisebb probléma, hogy elvesztek ezek a remek ötletek. Valószínűleg rengeteg gondolatomat fogom a sírba vinni. Sokkal több van, mint amit megvalósíthatok. Ahogy az agyam egyik zuga folyton ír, egy másik sarok szerkeszt. Egy utcai felirat előtt elsétálva, ha érdekességet látok, azt rögtön elteszem – aztán odaadom az egyik újságírónak, járjon utána.

– Folyamatosan ebben élsz. Életforma vagy foglalkozás?

– Életforma, hiszen bizonyos értelemben mindig ezzel foglalkozom. Másrészt, mégiscsak foglalkozás, hiszen ebből élek.

– Jó a memóriád, ha évekkal azelőtti történetek beugranak.

– Ez a fajta memóriám tényleg jó. Viszont rosszul beszélek idegen nyelveket.

– Milyen nyelvel próbálkozol?

– A magyarral küzdök. Angolul elbeszélgetek, írni nem vagyok hajlandó. Viszont gyermekkori emlényeim hihetetlen tömegét őrzöm. Négyévesen, amikor leültem az öreg suszter műhelyébe és hallgattam a meséit, ösztönösen elraktároztam magamban a történeteket. Akkor még nem tudhattam, hogy ezt a munkát választom.

– Mikor döntöttél?

– Már hétéves koromból fennmaradt egy dolgozat, amelyben azt írom, hogy újságíró akarok lenni.

– Honnan a tehetség?

– Volt az őseim között egy Nadas Sándor, de ő nem azonos a századfordulón élt orszá-

gos hírű újságíróval. Az én Nadasom – a dédapám – helyi újságíró Újpesten. Mostanában elő-előfordul, hogy kölcsönkérem a nevét. Egyébként családkunk eddigi leghíresebb tagja Újpest első polgármestere, Ugro Gyula – nótaszerző is volt. Több daloskönyve jelent meg. Ezeket elolvasva megállapítottam, hogy tehetségemet tőle sem örököltem. Ha szétnézek Újpesten, amit látok, valamilyen módon kapcsolatban van a családommal. Jó érzés, hogy az ember valahol otthon van ebben a világban.

– De hol van már az az Újpest? Vagy ahogy szereted: Újpest? Úgy mesélsz róla, mintha ma is látnád.

– A fejemben őrzöm – mint annyi mindent.

– Irodád falán, fejed fölött családfa, mellette a nótaszerző – politikus ös. Rokonaidról gyakran írsz. Van vevő ezekre a legendáriumokra?

– Úgy tűnik. De ha nem lenne, akkor is róluk írnék. Elsősorban magamnak írom a történeteimet. De sosem kellett házalnom az írásaimmal. Köröndy is felkérésre született.

– Ő is családtag? Vagy te vagy?

– Nem, de jó barátok vagyunk, közeli ismerősök. A Körönd közelében kelt életre, (ott lakom) annyi idős, mint én, persze hogy hasonlóan látjuk a világot.

– Délelőtt publicisztikát írsz a napi politikáról, délután a századelőről mesélsz. Nem okoz gondot az átjárás a két világ között?

– A századelőn, de még a két világháború között is, egy újságíró írt riportot, tárcát, glosszát, cikket, novellát. Ez természetes volt azoknak, akik a szakma élvonalába tartoztak. Mikszáth is írt országgyűlési tudósítást és regényt. En is jökevűen járok a két világ között.

– Gyorsan írsz?

– Igen. Egy kiállítási kalauzzal tíz perc alatt kész vagyok, egy vezércikk másfél óra nálam. Muszáj is, a szerkesztés mellett nem marad túl sok idő.

– Az újságírás megélhetés, a másik hobbi?

– Mindenfajta írás örömet okoz. Sosem gondoltam arra, hogy ez megélhetés. Másodlagos dolog, hogy ebből élek. A napi újságírói munkát is örömmel végzem.

– Kedvenc műfajod?

– A tárcanovella, napi aktualitással. Régen a riportokat is nagyon szerettem. Ültem a falusi kocsmákban és hallgattam az embereket. Jól éreztem magam.

– Mit csinálnál, ha nem írhatnál?

– Ez elképzelhetetlen.

– S ha megbénulna a karod?

– A fejem még meglenne. Diktálnék.

Szabó Kinga

Ira Cohen, a költészet utazó nagykövete

■ A Könyvhéten egy guruval kevert Mikulás külsejű, hatvan év körüli emberre figyelhettek fel néhányan, amint sétálgatott a Vörösmarty téren, bekukkantott az Írók Boltjába – vásárolt –, korzózott egyet a Ráday utcán, és meglátogatta a Petőfi Irodalmi Múzeumot, ahol keze nyomát a vendégkönyvben hagyta.

Ira Cohen amerikai író, költő és fotóművész nézett el egy rövid időre Budapestre. Éppen Amszterdamból érkezett, ahol

a San Franciscó-i beatekkel. A Marokkóban élő Paul Bowles (Oltalmazó ég) és a fenegyerek Gregory Corso legjobb barátainak számítottak. Mindezek ellenére azt vallja, hogy kívül áll a beatek körén. Stílusában valóban sokban eltér. Költészete filozofikusabb és témáit tekintve szerteágazóbb. Végtelen körmondatokkal, szokatlan ritmusokkal, képi világgal és rímekkel operál – valószínűleg annak köszönhetően, hogy az írással párhuzamosan fotó-

Ira Cohen a New York-i Ubu Galéria Moholy-Nagy kiállításán

Hans Plump, holland költővel közösen vettek részt egy felolvasóesten. A sors úgy alakította, hogy a Könyvhét Ráday utcai szervezői tudomást szereztek jöveteleéről, és így június 9-én Filip Tamással és ezen sorok írójával a Paris, Texas kávéház hátsótermében ismét felolvashatott.

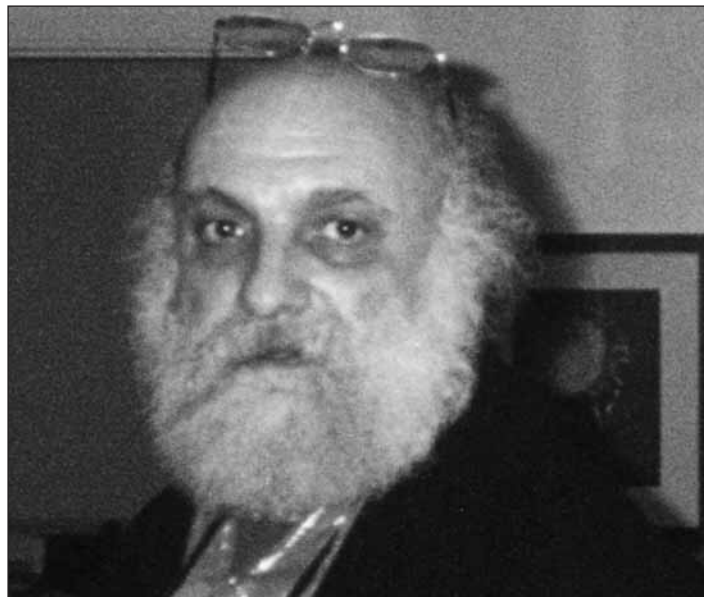
Ira Cohen 1998 telén már járt Budapesten. Akkor a Merlin Színházban tartott kettő, a Kolibri Színházban egy nagyszerű felolvasóestet. Ennek köszönhetően a Magyar Narancs, a Gyűjtők Gyűjtemények és a Balkon folyóirat három különböző megközelítésű cikkel mutatta be több mint négy évtizednyi munkásságát a magyar olvasóknak.

Ira Cohent sokan a beatek közt közé sorolják, amit ő vehemensen tagad. Valóban szoros kapcsolatot tartott fenn Ginsberggel (aki sokak szerint vetélytársat látott benne), Burroughszal, a New York-i és

zással is foglalkozik, őt tartják a görbe tükör-stílus megeremlítőjének –, bátran visszanyúl Narayan, Rumi és Dante költészetéig és belőlük is építkeznek. Saját bevallása szerint József Attila szintén hatott rá. A magyar irodalomból Ady és Radnóti versei tartoznak még olvasmányai közé. Júniusi látogatásának nagy felfedezettje Orbán Ottó.

De nem csak lélekben és könyvekben utazik. Ira Cohen a hatvanas évektől kezdődően él Marokkóban, Indiában, Nepálban és Etiópiában. Tangierben szerkeszti és kiadja a Gnaoua irodalmi magazint. Katmanduban létrehozta a Starstreams költészeti társaságot, melynek keretein belül rizspapírból készült folyóiratban publikálja a kor meghatározó költőinek verseit.

Nemzetközi költészeti fesztiválok rendszeres résztvevője. Japánban az egyik legnépszerűbb amerikai költőnek számít,

amit az is bizonyít, hogy megalapították az Ira Cohen Társaságot. A tokiói Egoista folyóirat egy egész számot szentelt költészetének. 1995-ben a col-orádói Friction folyóirat tette ugyanezt. 1998-ban Brüsszelben Minbad Sinbad címmel látott napvilágot Marokkóról írt, dokumentumelemekkel spekkelt novelláskötete. A Feet of Gold című verseskötete Angliában jelent meg, a svájci kiadás, újabb versekkel kiegészítve a közeljövőben kerül a könyvesboltokba. New Yorkban ez év őszén jelenik meg legújabb kötete az Akashic kiadó gondozásában. Skóciában az ez évi edinburghi fesztivál idején jele-

nik meg a Modern Shamans című antológia, melynek társzerkesztője.

Magyarul eddig a Látó, az Új Holnap és a Balkon adta ki írásait. Két versével van jelen a Magyar Könyvklubnál, 2000-ben megjelent Félmeztelen műzsa című kortárs amerikai költészeti antológiában. Fotói és versei a világhálón is megtalálhatóak. A bigbridge, a cross-pathculture, a corpse és a milk-mag online folyóiratok rendszeresen publikálják munkáit. Mellesleg az utóbbi két évben ezek a magazinok több magyar költő műveit is lehozták.

Gyukics Gábor

Ira Cohen

Üdvözlégy és istenhozzád

Ave atque vale

Istenhozzád Burroughs, Ginsberg, Huncke és Leary, mi köszöntünk titeket, akik halunk meg nemsokára
Ha egy szempillantásban létezik egy lehetséges örökkévalóság,
akkor talán lesz időnk dolgainkat rendbe tenni

és túllépni mindenem

Szerencsére a hely ahol ti vagytok, amennyiben a föld
népességét számba vesszük mentes a zsúfoltságtól
Testetek benneteket elhagyott, lelketek a végtelen térben él
Adjátok át Gysennak üdvözlétem és viseljétek

büszkén neveteket

Itt Cohen beszél és a sugárkezelés után örömmel mondhatom –
hogy különösen remek nap ez a mai!

Föld Anya és ég Apa megadja nektek mindazt, amit
erőfeszítéseitek befejeztével bizonyosan kiérdemeltek
Térjete vissza az egykoron megismert fényhez
mielőtt itt hagynátok ezt az emberlakta állatkertet.

Fordította: Gyukics Gábor

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

a Hatágú Síp Alapítvány 1998., 1999. és 2000. évi tevékenységéről

A Fővárosi Bíróság a Hatágú Síp Alapítvány 1998. május 29-én előterjesztett kérelme alapján az alapítványt 2000. január 4. napján kelt végzésében 1998. január 1. napjától kiemelkedően közhasznú alapítvánnyá minősítette. A bíróság a becsatolt alapító okirat módosítása és egyéb iratok alapján megállapította, hogy az alapítvány az 1997. évi CLVI. tv. (Khtv.) 26.§ c/ pontjának 4. alpontjában foglalt nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés közhasznú tevékenységet folytat, az alapítvány a Gutenberg János Könyvkereskedelmi Szakközépiskola (1133 Budapest, Váci út 100.) fenntartásával a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 2.§ (3) bekezdése alapján önkormányzati közfeladatot lát el, működési szabályai pedig mindenben megfelelnek a Khtv. előírásainak, ezért a Khtv. 22.§ (3) bek. alapján – az 5.§-ra figyelemmel – a rendelkező rész szerint határozott. A közhasznú jogállás megszerzésének időpontját a bíróság a Khtv. 27.§ (1) bek.-re figyelemmel állapította meg.

Az alapítvány az 1992-ben alapított Gutenberg János Könyvkereskedelmi Szakközépiskolát a Fővárosi Főügyészség felszólamlása és határozata alapján 1999. január 1. dátummal gazdaságilag szétválasztotta az alapítványtól (az iskola adószáma: 18092510-1-41, KSH száma: 18092510-8022-509-01, OM azonosítója: 035501).

Az alapítvány fő tevékenysége a Gutenberg János Könyvkereskedelmi Szakközépiskola működtetése és fenntartása állami normatív támogatásból. Vállalkozási formában az Országos Képzési Jegyzékben szereplő könyvszakmai képzések szervezése, térítéses tanfolyamai formában, szakmai előadásorozatok és egyéb könyvszakmai rendezvények szervezése és lebonyolítása. Az Alapítványnak saját tulajdonú ingatlana nincs.

Az egyszeres könyvvitelt vezető alapítványok közhasznú beszámolójának mérlegei 1998 – 1999 – 2000

adatok eFt-ban				
Sor-szám	A tétel megnevezése	1998	1999	2000
1.	A. Befektetett eszközök (2.-4. sorok)	2.488	1.576	712
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	1.335	741	147
3.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	1.153	835	565
4.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	-	-	-
5.	B. Forgóeszközök (6.-9. sorok)	13.259	12.455	10.766
6.	I. KÉSZLETEK	520	498	428
7.	II. KÖVETELÉSEK	113	128	125
8.	III. ÉRTÉKPAPÍROK	6.000	6.000	6.000
9.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	6.626	5.829	4.213
10.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (1. + 5. SOR)	15.747	14.031	11.473
11.	C. Saját tőke (12.-14. sorok)	15.312	13.750	11.414
12.	I. INDULÓ TŐKE	100	100	100
13.	II. TŐKEVÁLTOZÁS	15.212	13.650	11.314
14.	III. TÁRGYÉVI EREDMÉNY			
15.	D. Tartalék			
16.	E. Céltartalék			
17.	F. KÖTELEZETTSÉGEK (18.-19. sorok)	435	281	64
18.	I. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
19.	II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	435	281	64
20.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (11.+15.+16.+17. sor)	15.747	14.031	11.478

Budapest, 2001. június 26.

HATÁGÚ SÍP ALAPÍTVÁNY

HŐSÉG AKCIÓ ISMÉT

egész júliusban

a Lira és Lant Rt.

akcióban résztvevő könyvesboltjaiban.

Ha a több mint 150 féle, matricával jelölt könyv közül hármat kiválaszt, akkor a legolcsóbbat ingyen kapja meg!
Keresse fel az akcióban résztvevő boltokat és böngésszen a matricával megjelölt kínálatból, hogy szabadsága előtt, közben, esetleg után is legyen mit olvasnia.

AHOL ÖN MEGTALÁLJA HŐSÉGAKCIÓNKAT

Fókusz Könyvárúhá

1072 Budapest, Rakóczi út 14.

Rózsavölgyi és Társa Zeneműbolt

1052 Budapest, Szervita tér 5.

Műszaki Könyvárúhá

1061 Budapest, Liszt Ferenc tér 9.

Technika Könyvesbolt

1114 Budapest, Bartók Béla út 15.

Fókusz Könyvárúhá

4026 Debrecen, Hunyadi u. 8-10.

Líra és Lant Könyvesbolt

3300 Eger, Bajcsy Zs. u. 2.

Líra és Lant Könyvesbolt

9021 Győr, Arany János u. 3.

Líra és Lant – Kódex Könyvesbolt

7300 Komló, Városház tér 7.

Fókusz Könyvárúhá

3530 Miskolc, Széchenyi u. 7.

Líra és Lant Könyvesbolt

3530 Miskolc, Bajcsy Zs. u. 2-4.
(Szinivapark Bevásárlóközpont)

Líra és Lant Könyvesbolt

5900 Orosháza, György Vilmos tér 1.

Fókusz Könyvárúhá

7621 Pécs, Jókai u. 25.

Líra és Lant Könyvesbolt

5540 Szarvas, Kossuth L. u. 21/2.

Fókusz Könyvárúhá

6720 Szeged, Tisza L. krt. 34.

Líra és Lant – Babilon Könyvesház

6600 Szentes, Kossuth u. 11.

Líra és Lant Könyvesbolt

9700 Szombathely, Foghíj 3.

Líra és Lant – Diadóra Könyvesbolt

8300 Tapolca, Fő tér 10.

Líra és Lant Rt.

fókusz
könyvárúhá

Hőségakció az Interneten:

www.fokuszonline.hu

A HÁTTÉR KIADÓ ajánlata

Erich Fromm: A ROMBOLÁS ANATÓMIÁJA

Idézet a szerző előszavából:

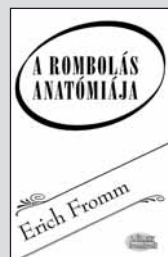
„Az olvasó egy átfogó, a pszichoanalízis elméletéről szóló munkát tart a kezében. Azért vágtam bele az agresszió és a pusztítási hajlam tanulmányozásába, mert – azon túl, hogy a pszichoanalízis egyik központi kérdése – a világot elárasztó erőszak miatt is több figyelmet érdemel.

Mivel az agresszióval kapcsolatban nem létezett az egyes szakterületek eredményeit áttekintő munka, magam látam neki a feladatnak. Hittem, hogy munkám nyomán olvasóim átfogó helyzetképet kapnak a pusztítási hajlam problémaköréről, és nem csupán egy szűk szakterület álláspontját ismerik meg. Nem kerülhettem el, hogy korábbi munkáimból megismert gondolatokat ismét szóba hozzam, de nem sikerült mindig kikerülnöm az ismétlődéseket. A legfőbb nehézséget Az emberi szív jelentette, mert e helyütt már tömören bemutatam a nekrofiliaival-biofiliaival kapcsolatos felfedezéseimet. E könyvben sokkal részletesebben bontom ki a felfedezések elméleti alapját, és számos klinikai példával támasztom alá.”

Ha lehetséges volna, hogy egyetlen mű észre térítse az emberiséget, ez a könyv talán képes lenne erre a csodára.

Előkészületben, megjelenik a harmadik negyedévben.

Háttér Kiadó, 1134 Bp., Váci út 19. 11–12 épület
Levél cím: 1525 Bp., Pf. 97., T/F: 320-8230, 329-7293.
Üzenetrögzítő: 221-6239., E-mail: hatterkiado@matavnet.hu

Czeizel Endrével

beszélget

Nádor Tamás

Származáskutató és születéstervező. A honnan jöttünk, hová tartunk ősi kérdéspárjára keres – annyi mitológiai, filozófiai, írói, festői, zenei, stb. találgatás után – genetikai feleletet. Vizsgálja tehetség és talentum, s az emberi génusz különféle megnyilvánulásainak természetét. Megmagyarázhatatlanban a mégiscsak magyarázható. Sok ezer szokott között a néhány szokatlan, rendbogyó, ritka gént. Kulcsát annak, hogy oly sok átlagos, szürke emberi lény közül miként lobban föl, szökken elő a valóban rendkívüli. A maga módján és mértékében akár egy genetikus talentumában és teljesítményében.

– Orvosgenetikai, lélektani és egyéb értelemben tudható-e, hogy mi a kivételes tehetség, mitől géniusz a géniusz?

– Már a régi görögök, latinok észlelték: lehet az emberben valami magyarázhatatlan, ha úgy tetszik, isteni. Engem épp ez az isteni szikra érdekel. S bár az antik világ legjobbjai ropant bölcsék voltak, ennek titkát nem ismerték. A megfejtéshez azóta közelebb jutottunk. Tudjuk például, hogy a tehetség valamelyik (szellemi, fizikai vagy egyéb) képességében kiemelkedik az átlagosból. Kell hozzá bizonyos általános értelmesség (politikusként, orvosként, művészként, asztalosként egyaránt), speciális mentális képesség (kiugró adottság valamilyenben), kreativitás (a konvergencia típus bármit megtanul, fölhasznál, alkalmaz, és beilleszkedik; a divergens rákérdez, újragondol, fölforgat, folyton baj van vele), motiváció (energia, akarat, szorgalom, elhivatottság, szívósság, valóra váltási készség). A konvergencia konformista: belőle lesz a miniszterelnök, a vezető – ő tartja fenn a rendet. A divergens rendetlen: új, szokatlan irányt keres. Az előbbi tudja, miként kell hatalmat szereznie, hogy aztán megszabja mások útját, rendjét és ítélkezék. Az utóbbi meggy csak a maga útján, nem kíván függni a hatalomtól és új világokat teremt. Az egyik konzervál, a másik lehetővé teszi, hogy az ember azért mégiscsak előre s följebb kapaszkodjék. Ám a tehetség

még csak különleges adottság, lehetőség. Ennek valóra váltása – reformkori nagyjaink, vagy akár Karinthy Frigyes kifejezését (Számadás a talentomról) használva –: talentum. Ennek egészen kivételes, extrém megnyilvánulása a géniusz.

– Ön jó ideje géniusz szakos genetikus. Foglalkozott zenei zsenik rejtelmével, könyvet írt a Karinthy családról, nemrég jelent meg *Költők, gének, titkok* című kötete. Tudhatunk-e már valamit arról, hogy akár sivár környezetben miként fog tüzet a lángész?

– Az valóban igen különös, hogy egy írni alig tudó mészárosnak és egy analfabéta asszonynak egyszer csak Petőfi Sándora, egy szappanfőző munkásnak meg egy kun cselédnőnek József Attilája születik. S a környezet rendszerint döbbenet tapasztalja: itt van egy szemre hozzánk hasonló ember, aki furcsákat művel. Bolondnak nézik, csodabogárnak. S mivelnek az ilyenek sokszor meg kell halnia, vagy legalább emigrálnia ajánlatos, mire zsenijét felismerik. Ezúttal a négy speciális mentális képesség – matematikai, muzikális, vizuális, poétai – közül az utóbbira fordítottam különleges figyelmet. Huszonegy magyar költőgéniuszt családját, személyes sorsát elemeztem. (Korábban a rendkívüli zenei képesség izgatott, a családi halmozódásból előlépő muzikusi csodagyerekek; például a Bach család, Mozart, Erkel, Liszt Ferenc. S a magam mesterségéből adódóan: a

domináns gén, amely mindennek háttérében áll.) Nagy kihívás volt tapasztalni, hogy legnagyobb poétáink többsége milyen áron valósította meg talentumát. Berzsenyit – mert hiába valószínűleg foglalkozik – verte az apja. Petrovics mészároséknál is előkerült az atyai bikacsök. József Attila a társadalom poklába született, de már tizenegy évesen megírta *Kedves Jockó!*-ját (De szeretnék gazdag lenni, /Egyszer libasültet enni...) Weöres Sándor kétvétesen versben gagyogott; kemény apja aztán úgy bánt vele, hogy ő kiskamaszként többször öngyilkosságot kísérelt meg. Ám végül mindegyikükből nagy költő lett. Hogy a világot és önmagukat elviseljék, a poéták gyakran isznak, kedélybeteggé válnak, stb. Mondják: a zsenit hajszál választja el az örülttől. Ám ez nem igaz, a géniusz csupán divergens személyiség. Eltér a normálistól, és mániás fázisában agysejtjei másképp működnek, az alkotás izgatottsága vesz rajta erőt, ihletett állapotba kerül. A társadalom nyugtatja lelkiismeretét olyan magyarázókkal is, hogy a zseni mindenáron megvalósítja magát. Valójában: aki az agyát végsőkig kiszipolyozza, sokszor jut ez után dantei poklokba. A mértékét, fékjét vesztett talentum pedig hajlamos az önpusztításra. És a kivételes tehetségek, reménybeli géniusztok többsége nem jutott semmire. Megfulladt benne a képesség. Vagy ő maga meghalt, mielőtt bármivé lehetett volna.

– Tudósok a közelmúltban elkészítették az ember géntérképét. Sokan a manipulált embertől tartanak. Mások civilizációnk forradalmi fölfedezéseként üdvözlik a bejelentést. Ön, gondolom, realista...

– Tapasztaltuk, hogy a szüleitől kapott gének szerencsés, különleges kombinációja révén kivételes képességű emberek létrehozhatják az emberiség csúcsteljesítményeit. A géntérképezés befejezésével eddig elképzelhetetlen lehetőségekhez juthatunk a tudományban, kivált az orvoslásban, s persze tárgyunkban: a tehetség, a talentum megértésében, megítélésében is. Rövidesen a szü-

letés pillanatában, egy csepp vérből vett DNS-minta alapján föl lehet majd mérni az újszülött genetikai adottságait, esélyeit, az őt esetleg fenyegető veszélyeket. S így a korábbiaknál sokkal előrelátóbban élheti az életét. A géniusztitkának megfejtésében is előbbre juthatunk. Habár az már ma tudható: harmincezer génje között mindenki hordoz öt szokatlan, lappangó hibás gént. S ha véletlenül két olyan ember találkozik, aki ezt azonos helyen hordozza: egyszer csak megszületik egy Einstein, egy Bartók, egy Weöres Sándor. Nyugati országokban nem tekintik sirgyalásznak, ha egy Baude-laire-nek vagy Goethe-nek megállapítják a DNS-ét. Nálunk az ilyen referenciák megszerzéséhez még gyökeres szemléletváltásra van szükség. Ám ennek is minden bizonnyal eljön az ideje, hiszen nyilvánvalóvá kell válnia: DNS-ünkben van az a tervrajz, amelyet szüleitől kapunk, ez életünk esszenciája.

– Visszatérve a tehetséghez, talentumhoz: mi lehet annak oka, hogy e kivételes alkotók rendszerint rajokban érkeznek?

– A szokatlan gének szerencsés társulása csak lehetőség. A körülmények hatalmától is sok minden függ. A Bach-korszakban itt fojtogató volt a levegő, a szellemi élet is pangott. A kiengedés után olyan galíciai zsidók érkeztek ide, akiknek lezármazottai – sajnos, javarészt emigrációban – Nobel-díjasok lettek. Ady arról ír: „Itt meddő a nagy gerjedés/ és százszor boldogok a vetéltek”. De aztán jön a Nyugat nagy korszaka. És ismertek a régi példák: Mezopotámia, Egyiptom, Periklész kora, Róma: virágzó kultúrák, megannyi géniusszal. Rajban jönnek a zsenik valóban. Gyakran több kultúrájú emberek hajlékony együttélése révén. Talán a rendbogyó gének is könnyebben találhatnak egymásra így. De az igazi titkot nem tudtuk megfejteni még. A géntérkép teljes megismerése segíthet a közelítésben. S talán abban is, hogy többen élhessenek rendkívüli lehetőségeikkel, és kevesebb legyen a katasztrófa, az elpazarolt esély.

Ferge Zsuzsa szociológus, aki a legméltóbb arra, hogy a Szia, Frici! előszavát megírja, megköszöni Szécsi Magdának a tanúságtételt. Én író vagyok, én a művet köszönöm a szakma és az olvasók nevében. Az igazi epikát. A vérbő történetet. Hogy valaki végre abba merete hagyni a posztmodern léggömbhámozást, a semmitmondást, és divatosan lila értelmiségi reménytelenséget, erkölcsi tunyaságot, és valóságos történetet mert az olvasó kezébe adni valóságot, hús-vér, szenvedni és nevetni tudó, komisz és szeretetre méltó, gonosz és tiszta emberekről, szegényekről, a többségről, egy hatodik kerületi proliház mindennapjairól.

Itt rólunk van szó. Magyarokról, svábokról, cigányokról, zsidókról: a szegényekről. Mi vagyunk a többség, mindegy, milyen etnikumhoz tartozunk, a szegénységünk egyforma. Mi vagyunk a többség ebben a hazában is, és szerte a nagyvilágon is. És akármilyen kilátástalan és reménytelen is a helyzetünk, elménkbe bele van kódolva a titok, a mi titkunk, a szegények titka „Habar fölül a gálya, / S alul a víznek árja, / Azért a víz az úr!” Tudjuk. Azért viseljük a sorsunkat méltósággal. Egyszer eljön a mi időnk...

Nem hibátlan mű, de Szécsi Magda eddig meséket írt. A cigányság mitológiáját, a roma nép eredetmondáját kereste. Ez az első prózája, ami napja-

Az elbeszélés trouvaille-ja éppen az, hogy az első húsoldalon még csak fölszisszenek, ha a szöveg kilép Frici tudatából, de aztán magával ra-

Kertész Ákos Köszönjük meg Szécsi Magdának!

ink valóságáról szól, és egyszerre két elbeszéléssel: egy szigorúan önéletrajzi és egy fiction, azaz képzelt történettel jelentkezett. (Persze egy realista fiction mindig valóság-elemekből épül.) Szécsi Magda ezzel a művével lett érett elbeszélő. Az író kiválasztja a maga elbeszélő pozícióját, a tizenegy éves Fricivel azonosul, de ki-kilép a gyerek tudatából; igaz, pokoli nehéz is lenne végig belül maradnia. De ha már a gyerek nevében szól, többször kellene jeleznie (Szécsi helyenként meg is teszi, de ez kevés), hogy „ezt mondták, de én nem értettem...” stb. Éppen ezért Szécsi Magda nem is teremti meg a Frici gyereknyelvét, de megteremti helyette az egész pesti szegénység rétegnyelvét, nagyon kulturáltan, finom stiláris érzékkel; a beszélt nyelvet hol ellesve, hol újraalkotva.

gad a mese, és többé észre sem veszem. És hogy mi által ragad magával, az Szécsi Magda külön titka. Mert csak azt tudom, hogy a könyv letehetetlen, de nem tudom, miért.

Nincs íve, nincs története. Nem az a kérdés, ki a gyilkos, és az sem, összekerülnek-e a szerelmesek, megmenekül-e a hős a maffia elől... semmi efféle. Nem kalandregény, nem akcióthriller. Egy proliház hétköznapijai. A történet úgy csordogál, mint az élet. Napra nap. Mozaikok... Tragédia és tündéri humor. Mégis. Minden pillanatnak, minden mozzanatnak húzása van. Minden történés, minden dialógus sorsdöntő. Mint az életben...

És ha igazi története nincs is a kisregénynek, azért el van indítva. „Szia Frici! Vagyis én. (...) Nekem nincs barátom, ezért magamnak írok. Mert ír-

ni kötelező.” Ez indítás a javából! És befejezése az van! Igazi mellbevágó, torokszorító, rettenetes befejezés. Maga a tragédia egy rövid mondat, két és fél sor... még annyi se. Leeresztem a könyvet, és mielőtt kibukna a könnyem, azt mondom egy fájó, nehéz sóhajjal, hogy hát igen. Persze. Tudtam. Törvényszerű.

Közben ilyen stiláris gyémántokat találok, vagy hogy is mondjam; ilyen költészetet a prózában: „Anyu fél az öregségtől.” „Pedig mi az öregség? Szerintem szilva, amit aszalva mindenki sokkal jobban szeret.”

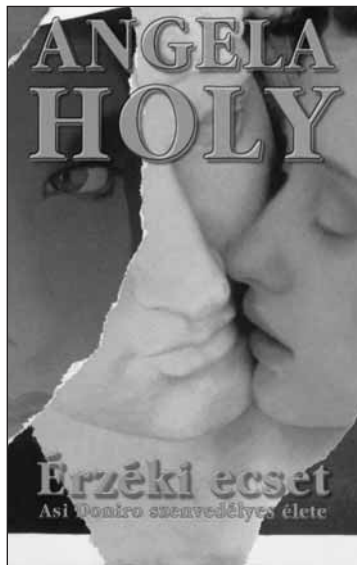
Van benne valami a neorealizmusból. Pratoliniból (Szegény szerelmesek krónikája). De ez nem plágium, és nem a szerző áthallása: az én áthallásom és a történelemé. Olaszország is egy nagy rendszerváltás után volt a negyvenes évek végén. A karvalytöke (és a maffia) ott is gátlás nélkül rabolt, ott is a kereszténydemokrácia volt hatalmon, ott is erős volt a baloldal, és ott is kilátástalan volt a szegények nyomora. És az olasz neorealizmus is a humánus válasza volt a társadalmi feszültségekre.

Szécsi Magda könyve még egy elbeszélést tartalmaz, erre legközelebb visszatérek.

Angela Holy
nem
létezik.

Asi Doniro
kitalált
személy.

Csak az
Érzéki ecset
igazi –
jó,
olvasmányos
művészregény.

Megvásárolható a Bibliofil, Libri, Líra és Lant könyvesboltjaiban, viszonteladóknak terjeszti a Saxum, Pécsi Direkt, Tóthágas, Fix+3, Talentum, Pult, Sunbooks könyvnyagykereskedés.

**1945 előtt megjelent latin nyelvű
irodalmi és történelmi rikaságok.**

**Bibliotheca
Scripptomum Medii
Recentisque Aevorum**

sorozat kötetei megvásárolhatók a
Parnasszus Antikváriumban
1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50.
Telefon/fax: 311-6049

TIARA
krimik

gatip@aranypont.hu

fodor.gabor@matavnet.hu

Rákosi: a magyar történelem üzemi balesete

■ Pütkösti Árpád be is fejezte, amit elkezdett: itt van végre Rákosi-monográfiájának az utolsó évekről, az 1953 és 1971 közötti évekről szóló harmadik kötete. Ezt azért érdemes külön is lezögezni, mert – ha nem kellene másra a hely – e cikk felét kitölthetném azoknak a nagy reményekre jogosító, kínos hézagok pótlását ígérő munkáknak a felsorolásával, amelyek az utóbbi fél évszázadban egy (vagy legjobb esetben két) kötet elkészülése után félbemaradtak. A fontos témát lefoglalták szerzőik, de sem maguk nem teljesítették, amit vállaltak, sem másoknak nem engedték (nem is igen illett volna), hogy foglalozni kezdjenek ugyanazzal. Pütkösti tehát állta a szavát. Igaz, mindössze három év telt el az első meg a második kötet között, a másodiktól a trilógiát záró mostaniig pedig éppen a duplája, de ilyen opuszok esetében csakis az eredmény számít.

Az eredmény: amit már az eddigiek is sejteni engedtek, most bizonyossággá vált – ez a könyv legalább annyira, ha nem jobban, a korról ad képet, mint Rákosi-ról. Ez természetes is, hiszen diktátorok esetén még közvetett adalékokhoz jutni sem könnyű, önvallomást pedig – mármint hiteltelést, őszintét, tárgyszerűt, az igazság próbáját kiállót – jóformán lehetetlen találni. Nem változtatott ezen, hogy időközben megjelentek Rákosi úgynevezett visszaemlékezései. A két vaskos kötet tudniillik bárminek inkább beillik, mint memoárnak. Azt a látszatot próbálja kelteni, mint ha nem is egy ember életének rajza, hanem valamiféle megszemélyesített párttörténet volna, teli teljes terjedelemben beidézett beszédekkel, cikkekkel, kongresszusi jegyzőkönyvekkel. Csak éppen mindez semmi mást nem szolgál, mint a teljes önigazolást. Még az adatok is hamisak benne, ha a szerző éppen azt látja „imázsa” szempontjából célszerűnek. Viszont mégiscsak létezik, fellapozható, s azt az illúziót kelti, hogy kontrollálható a ré-

vén minden, amit mások állítanak Rákosi-ról.

Hát nem. Pütkösti Árpád dolgát is inkább csak bonyolította, hogy még az álmemoár torzításával is hadakoznia kell. Szerencsére már az első kötetben olyan módszert talált ki magának, ami ezt a problémát is megoldja. A még élő és mikrofonvégre kapható kortársakat faggatta ki, fellapozta a sajtót, kiásott minden lehetséges dokumentumot. Hogy Rákosi mikor miről mit gondolt, s mit érzett, azt nemigen tudjuk meg, de amit tettei elmondanak, az épp eléggé VISSZUTAL órá. Amit hívei, rokonai, áldozatai, alkalmi szövetségesei, elárult (vélt) barátai mondanak róla, abból kiderül, hogy szükségképpen milyen sors várt a tiszta hitre meg a cinizmusra: előbbi megszegyenülve fordult ki magából, utóbbi diadalmasan igazolódott. Mindéből az olvasó maga rakhatja ki, mint egy történelmi puzzle-t, a Rákosi-portrét. Nincs nehéz dolga. Milyen ember lehetett az, aki az 1953-as tanácsválasztásokat képes volt így minősíteni: „Most szabadon lehet POFÁZNI a népi demokrácia ellen...” Ha elfogadjuk, hogy a stílus az ember maga, s amúgy semmit sem tudnánk a Rákosi-korszakról, ebből az egyetlen kifejezésből is rekonstruálhatnánk a lényegét: ez a „pofázni” tökéletesen lefed egy mentalitást, a viszonyt a néphez, a demokrácia fogalmának értelmezését, és így tovább. Ilyen puzzle-részlet azonban megszámlálhatatlanul sok adódik a könyv lapjain. Szándékosan nem tartok sem időrendet, sem fontossági sorrendet: azt gondolom, ha találmokra kapkodom ki a jellemző motívumokat, az eredmény még elképesztőbb. Íme, még egy megnyilvánulás, amely mindent elárul Rákosi reflexeiből, gondolataiból, talán még önmaga előtt is titkolt (mert már észre sem vette) reakcióiból. 1955-ben, amikor sikerült visszahoznia az addig legesetebbének vélt 1951–52-es évek légkörét, Rákosi megszövegezett egy határozatot, melyben rég nem használt fogalmak felbukka-

nását, mint veszélyt, említve így fest nála a felsorolás: „szólásszabadság, Trianon, és más jobboldali, provokációs jelenségek”. Hogy értjük, miről van szó, megismétlem: Trianon és a szólásszabadság között csak egy vessző van, mintha azonos értékű, azonos kategóriába tartozó dolgok következnenek egymás után. Hol van ez attól a Rákositól, aki 1943. december 7-én, az Igaz Szóban képes volt leírni: „Aki bármilyen ürüggyel ellenzi a szólás- és sajtószabadságot, korlátozni akarja a gyülekezés, szervezkedés vagy választás szabadságát, az hiába erősíti, hogy ő demokrata: lényegében fenn akarja tartani a mostani rendszert és ki akarja zárni az ország vezetéséből azokat, akiket Horthyék is kizárnak: a dolgozó osztályokat”. Stimmt, helyben vagyunk: Rákosi az ötvenes években pontosan azt tette, amit 1943-ban elítélte: „a dolgozó osztályokat” zárta ki az ország vezetéséből. A két megnyilatkozás egymás mellé állítva mondja a legsúlyosabb ítéletet. Egyébként Pütkösti könyvének az anyagfeltárás- és gyűjtés eléggé nem értékelhető nagyszerűsége mellett talán az az egyetlen fogyatékosága, hogy a különböző időkben történt dolgok egybenlátására, összehasonlítására nem vállalkozik. Iradatlan sok dokumentumból és kortársi tanúvallomásból rak gúlat, olykor ugyanazt az állítást szinte túlbizonyítja (gondolom olyasfajta megokolással, hogy inkább többet, mint keveset), de sosem lép ki saját anyaga mögül, hogy elhátrálva pár lépésnyit, távolabbról is szemügyre vegye mindezt és (például az első meg a harmadik kötet) anyaga között a kontrasztot vagy a groteszk párhuzamot aláhúzza.

Sebaj, mondom továbbolvasva munkáját, amit viszont elénk talál, az elképesztő. Áruklodóak még Rákosi nyelvi hibái is: „El fogjuk látni az illetők nótáját!” – mondja például egy ízben s itt nem az a baj, hogy botlik a nyelvre, mindenkié botlik, de az övé a nyelv logikájának ellenében, sőt az iránt teljes süketiséget, érzéketlenséget tanúsítva botlik, s ez már – ha tetszik – politikai kérdés. Hadd soroljam még, ami ahhoz képest is hihetetlennek tűnik, amit az ember eddig tudott

Rákosi-ról: amikor már 1956 utáni száműzetésében fölkeresi egy pártdelegáció, hogy tárgyaljon vele, s közlik a döbbenetes tény, hogy csak a párttagok közül 25 ember az, akit felakasztott (a nem párttag áldozatokról 1989-ig szó sem eshetett), Rákosi azt kérdezi: „Hát olyan nagy dolog az, hogy 25 embert felakasztottak? Van fogalmuk arról, hogy mi volt a lengyeleknél?” Igazából egyetlen ilyen mondat is eldőnti, kiféle-miféle az, aki kiejti a száján. A rendszernek egy másik sajátosságát mutatja be éppily érvényesen az az epizód, hogy amikor tessék-lássék módon nekiláttak a rehabilitációknak, Rákosi intenciói alapján a bizottság kiszámolta, mennyivel kevesebbet lehetne fizetni a családnak, ha például Rajk halálát „üzemi baleset”-ként kezelnék... Pütkösti romolhatatlan érdeme, hogy (bár alapvetően pozitívista módszerű életrajzot írt), az ilyen motívumokkal a lehetséges értékelés cölöpjeit is leverte. Épp ezért kár, hogy könyvében néhány kínos gikszer maradt. Ha azt írja, hogy Szász Béla „ÁVH-ügynök volt”, nyilván egy másik Szász Bélára gondol, nem a Minden kényszer nélkül szerzőjére, mint ahogy Havas Endre is kettő volt, s ő nem a költőről beszél, de mert ezt nem szövezi le, az olvasó azokra is gondolhat, akiket ez nem érint. Tévedés, hogy a kisnyilasokat tömegestől akasztották volna fel, ellenkezőleg, MKP majd MDP-tagok lettek sokan, s ebből számos konfliktus is származott. Weissshaus Aladár története a húszas években kezdődött, nem 1945 után, és így tovább – de egy új kiadásban mindez könnyen kijavítható. A könyv lényege viszont nem szorul korrekcióra, sőt: mostantól nem lehet vitás, hogy Rákosi maga volt az 1945 utáni magyar történelem csonkulásos üzemi balesete.

Pütkösti Árpád:
Rákosi bukása, száműzetése és halála
Európa Könyvkiadó, Bp. 2001.
643 oldal, 2500 Ft

Írófaggató

Nádra Valéria megkérdezte

Eörsi Istvánt

Eörsi István (1931) író, költő, műfordító, dramaturg. Pályáját az ötvenes évek elején, költőként kezdte. Ekkor kapta egyetlen „állami” elismerését, a József Attila-díjat, 1952-ben. 1956 után börtönbüntetésre ítélték, 1960-ban amnesztiával szabadult. Eddig huszonnyolc (köztük két, forgalmazás előtt betiltott) kötetet publikált. Munkásságát a szakma Déry-jutalommal, az IBBY különdíjával, illetve a Soros Alapítvány alkotói különdíjával ismerte el.

– Hetvenedik évüket betöltött írók általában arra vágnak, hogy közmegegyezéses hozsánna övezzék életművüket – Ön pedig (erre az alkalomra időzítve) kiadta egyik legrenitensebb, legprovokatívabb művét, a Versdokumentumok magyarázatokkal címűt. Ebben nemcsak felvállalja az ellenségei által unásig ismételtetett vádakat, de rögtön leiskolázza őket: ötvenes évekbeli verseiről náluknál pontosabban, mélyebben tudja, mi és miért elítélendő bennük. Volt-e, amíg ezt írta, olyan hátsó szándéka, hogy „elvegye a kenyerüket”, hiszen, ha Önt továbbra is „ütni” akarják, kénytelenek lesznek új fogást keresni?

– Könyvem nem hetvenedik születésnapomra időzítettem. Az én hetven évvel ezelőtti megjelenésemnek és könyvem mostani megjelenésének időbeli egybeesése véletlen. Már régóta fontosnak érzem, hogy mai eszemmel megpróbáljam felfogni, mi történt velünk 1945 és 1956 között, miként váltam én, továbbá számos kitűnő és kevésbé kitűnő kartársam a hazugságnak, csalásnak, politikai bűnözésnek nemcsak megtevesztett áldozatává, hanem aktív támogatójává is. Mennyi része volt ebben a jogos reménységnek, amely 1945-ben áthatalomta a társadalom nagy részét, őszinte szerepvállalásunkat mennyire színezte át az öncsalás és az érdek, és lehet-e esélyem arra, hogy a törések és kanyarok ellenére egységes életet mondhassak a magaménak, más szóval: ugyanarra a személyre nézhetek-e vissza, ha visszaneztek, akit ma is „én”-nek nevezek. Ami pedig ellenségeimet illeti: ha akarnám sem tudnám elvenni kenyerüket. Amióta például megjelent folyóiratban könyvemnek az a fejezete, amelynek elején várandós feleségemmel együtt sírok az ágyban, hallván, hogy meghalt Sztálin, három vagy négyen leplezték le gunyorosan vagy felháborodottan ugyanezért, mintha fáradtságos kutatásaik eredményét, és nem saját elbeszélésemet fordítanák ellenem. Csak öniróniámat hagyják ki beszámolójukból, de nem rosszindulatból, hanem mert sejtelmük sincs arról, hogy ez mi fán terem. Könyvemmel

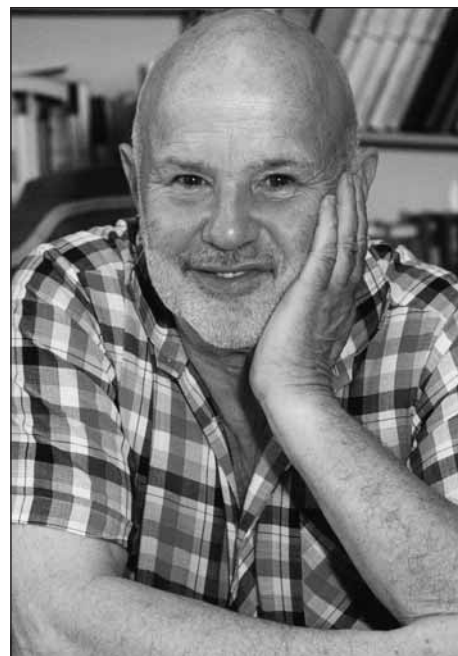
most megkönnyítettem a dolgukat: ha le akar-nak leplezni, nem kell régi folyóiratokban kutakodniuk – bőségesen meríthetik tőlem a per-döntő bizonyítékokat ellenem. Meg is teszik majd – már előre vigyorgok.

– Nálunk a cyranói attitűd fordítottja a divatos: mintha az áradna a legtöbb írói memoárból, hogy „bárkit kigúnyolok, ha kell, de hogy engem gúnyoljanak, azt nem tűröm el”. Ön más írókat is „leplez”, de senkivel sem olyan könnyörtelen, mint azzal a fiatalemberrel, aki annak idején Eörsi István volt. Ez vajon kitartó önnevelés eredménye, esetleg ilyen lelki alkatúnak született, vagy másoknak – és ha igen, kiknek – a példája tette képessé erre?

– Ha egyszer azt a célt tűztem magam elé, hogy megpróbálom felidézni egy régebbi állapotomat, akkor nem is tehetek mást, mint hogy feltárom cselekedeteim személyes és társadalmi okait. Három nagy társadalmi változást éltem át: 1945-öt, 1956-ot és 1989-et. Az értelmiség többsége mindhárom alkalommal azzal bajlódott, hogy megszépítse múltját. Ezért volt, és ma is ezért ilyen őszintétlen a közéletünk. Engem csábított a gondolat, hogy nem szállok be ebbe a közös nagy társasjátékba, és dokumentálom riasztó esendőségemet. Meg szeretném azonban jegyezni, hogy attól félek, távolról sem voltam olyan kegyetlen magamhoz, mint kellett volna, mert nem tudtam teljesen kibújni önszeretetemből. Olyan csapda ez, amelyet nagyon kevés memoárszerző tud teljesen elkerülni. Azt azonban nem hinném, hogy bármelyikük példáját tudatosan követtem volna, akár a szó jó, akár rossz értelmében.

– Könyvében egy helyütt azt írja, még a börtön-évek is segítettek, hogy „mindmáig megőrizhessem baloldali világlátásomat és reflexeimet”. Közben körülöttünk olyan a világ, hogy a baloldaliságról csak mint leoperálandó szövődményről, mint szegyenről szokás megemlékezni. Nem akarnék szimplifikálni, egyfajta balosságot valóban kompromittált a diktatúra kemény, de a puha változata is. Ön szerint mégis miből táplálkozik, s mire miként reagál ma – ha van ilyen – a baloldali reflex?

– A baloldaliságnak ma két fő forrása van. Első a szociális különbségek riasztó növekedése. Elviselhetetlen gondolat, hogy a világ hatalmasságainak nem áll szándékában, de ha szándékukban állna is, nincs semmilyen ter-vük arra, hogy az emberiség jó egyharmadát, vagy talán még nagyobb részét mentesítsék az éhhalállal is fenyegető nyomor rémétől. Hosszabb távon elfogadhatatlan az olyan társadalmi rend, amelynek erre nincs gondja, vagy amelynek nincsenek eszközei e helyzet megváltoztatására. Nehezen elviselhető gondolat az is, hogy az esélyegyenlőség vágyát a világ urai és ideológiai lakáik a káros utópi-ák közé sorolják. A második a nacionalizmusnak és a rasszizmusnak az újraéledése, a náci

gondolatvilág egyre kevésbé bújtatott rehabilitációja, amely Magyarországon ma már számos területen – nem elvi, hanem pragmatikus okokból – tapasztalati tényekben megnyilatkozó kormányzati támogatást élvez. Amikor kiábrándultam a sztálinizmusból, akkor azt akartam bizonyítani – másoknak, de magamnak is –, hogy az ember tisztességesen is lehet baloldali. Ma már semmit sem akarok baloldalisággal bizonyítani. Legfeljebb – patetikus metaforával élve – ugyanazt, amit a lélegzéssel: hogy élek.

– Legendaoszlató, mítoszstépző, pátoszkipukasztó önéletrajzi írásai hol esszé, hol memoár, hol publicisztika formáját öltik, de nagy időbeli hézagokkal dolgoznak. Még mindig vannak életének fontos, izgalmas fordulópontjai, szellemi fejlődésének döntő stációi, amelyek – eddig – megíratlanok. Tervezi-e (nagyon jó lenne, ha tervezné!), hogy egyszer teljessé és folyamatossá teszi ezt a nemcsak történetmondó, de a történetet szellemesen és ellenpon-tozva meg is fricskázó önéletrajz?

– Van egy filmregényfeleségem, mely a szabadulástól 1989-ig terjedő időt foglalja magában. A cselekmény külső keretét 1964-ben írott darabomnak, A kihallgatásnak a sorsa és története adja meg. Tervezem, hogy ezt a szöveget újrairom. Egyrészt a filmregényforma sok önkényességre és az anyag túlzottan hézagos kifejtésére csábított, másrészt ennek az írásomnak az értékét valóban lerontja az iróniába bújtatott önszeretet. Ám, ha sikerül újra írnom ezt a történetet, emlékező jellegű írásaimból mégsem lehet majd közös művet kerekíteni. A Versdokumentumok magyarázatokkal, 1949–1956 leginkább az esszé műfajába sorolható, az Emlékezés a régi szép időkre memoár, börtönmemoár, harmadik számú írásom, a Zárt térben pedig, ha nem is marad filmregény, mindenképpen szépirodalmi forma felé tájékozódik. Ez azonban nem zavarna, hiszen minden korszakomban kevertem a különféle műfajokat, részben mert a mondandó így kívánta, részben mert izgatott, hogy ugyanaz az ember beszél-e a különféle közegeken keresztül.

Aki megszökött a halál elől

Györffy László új könyve

■ Ha azt halljuk, történelmi regény, akkor vagy a középkor, vagy a török idők, esetleg a negyvennyolcas szabadságharc jut eszünkbe. Véres históriák hősökkel, vad izgalmakkal, múltidézőn, kalandosan.

De ma már az is történelem, ami a XX. században esett meg. Véresen, vadul, kalandosan.

Györffy László történelmi regényt írt erről a korról. Hőse, a kényszerűségből Ausztriában élő Tarnai István ezredes csaknem egyidős az elmúlt évszázaddal, annak minden jelentős, keserves szakaszát átélte gyerekként, ifjúként, fiatal katonatisztként, frontharcosként, deklaszáltként, majd a haza ügyében ismét szolgálatot vállalva az ötvenhatos, reményekkel teli napokban, hogy aztán el kelljen szakadnia szeretett hazájától, és osztrák földön osztoznia a menekült magyarok sorsában.

Tarnai ezredes tehát azok közé tartozik, akik megélték a magyar történelem zaklatott évtizedeit az első világháborútól az ezredfordulóig.

Györffyt érdekli ez a kor. Hatvanévesen többé-kevésbé maga is részese, tanúja volt ennek az időnek, de részesei voltak családtagjai és ismerősei, akiktől sokat hallhatott a századelőről. Tarnai ezredes is ezek közé a múltidéző tanúk közé sorolhatjuk, Györffy alaposan ismeri sorsát, pályafutását, életkörülményeit a délvidéki Palicsfürdőn megélt gyermekkortól a Mura-parti kisvárosig, ahol, noha betegeskedve, de békésen éldegél feleségével UNO-lakótelepi otthonában.

És emlékezik.

Emlékezik a sokat megélt öregek módján, mert sok az emlék, a szép és a kegyetlen, a nosztalgia készítő, és a gyötrelmek miatt elfeledhetetlen.

Felbukkan emlékezetében az első világháború vége, amikor 1918 novemberében az Antant-szövetségesek döntése alapján Palics a demarkációs vonalon kívülre került, és a Tarnai családot Szegedre deportálták. Ott éltek a Tisza partján, marhavagon-lakásban, aztán kitört a kommün, majd az is megbukott, a városban megalakult a Nemzeti Hadsereg, s miután Horthy belovagolt Budapestre, az ő helyzetük is megváltozott, a fővárosba kerültek. Gimnázium a Trefort utcában, cserkészlet, ahol a jóra fogékony Tarnai gyerek vallásos és haza-

fias nevelést kap, ami végig, az egész életén át meghatározza világnézetét és morális tartását a legkritikusabb helyzetekben is. Ludovikát végzett hadnagyként került ki az életbe. Aztán jött a háború, a frontszolgálat Ukrajnában, a csaknem végzetessé váló sebesülés, hadikórház, majd még lábadozva az újabb bevetés már a Kárpátokon innen, hazai földön, és végül a fogság.

Szovjet – vagy ahogy akkor mondták – orosz fogság. Négy év megpróbáltatás, testi-lelki nyomorúság, míg 1948-ban leszállhatott a foglyokkal Debrecenbe érkező vonatról. Katonai szolgálatra biztatják, persze, ahhoz be kellene lépni a kommunista pártba, amit megtagad. Hazaengedik Keszthelyre, ott várja Kolozsvárról elmenekült felesége. De a hazatérés örömebe keserűség is keveredik, nem kaphat munkakönyvet, a megélhetés nehézségeivel kell szembenéznie. Alkalmi munkákat vállal, azt sem engedik meg mindig, végül aztán kitanulja a villanyszerelést, és a Ludovika Akadémiát végzett – a háborúban már századossá előléptetett – tisztnek végre van a Népköztársaságban elfogadható szakmája.

Györffy könyvének egyik legizgalmasabb, íróilag legérzékletesebben megjelenített része Tarnai frontszolgálatának leírása. A harcok és a sebesülés ábrázolása, ami újra elgondolkodtatja az olvasót a háború barbár, esztelen voltáról. És ugyanakkor az egyén csapdahelyzetéről. Mit tegyen az, aki kötelességteljesítésre esküdt? Megszökjön a mégoly örültségnek is tetsző feladat elől? Egy tiszt, akire a legénység sorsa bízott, személyes gyávaságból, vagy csupán az életösztöntől vezetettve dezertáljon? Nem teheti! Tarnai István még alig felgyógyulva sebeiből újra a fronton van, mert ahol a többiek kockáztatják az életüket, neki is ott a helye, így kívánja a becsület. A katona becsülete. A tiszt becsülete.

És éppen így, amikor Keszthelyre ér a forradalom híre, és reá, mint a rendszer üldözöttjére vagy legalábbis háttérbe szorítottjára vezetőként, tisztességes intézkedőként számítanak, elfogadja a Nemzetfőrség parancsnoki tisztét. Emberségesen bánik mindenkivel, akiket a népiélet a haza árulóinak tart, gondoskodik róla, hogy majd csak bírói eljárás keretében ítélkezzenek felettük, s ezért

óvja fizikai létüket. Amikor feldübörögnek a szovjet tankok, hogy eltörpítsék a forradalmat, jobbnak látja a fővárosba utazni, hogy ott találjon menedéket a fenyegető megtorlás elől. Csakhogy az új hatalom keze messzire nyúlik, jóakarói figyelmeztetik, hogy ha kedves az élete, elmege az országból.

Györffy az ötvenhatos napok megjelenítésében megint elemében van, ahogy érdekfeszítően írja le Tarnai menekülését is Ausztriába.

Érződik az író elkötelezettsége, szenvedélyessége a regény minden részletében. Nem ez az első könyve, amelyben feltárja azok sorsát, akik helyálltak a démonikus időkben, szívükön viselték a haza sorsát. Tarnai István – aki az emigrációban kapta meg a rendszerváltás utáni hatóságoktól a rehabilitációt és az ezredesi rangot –, kötelességtudó életet élt, és talán éppen ez tette nehezzé a sorsát.

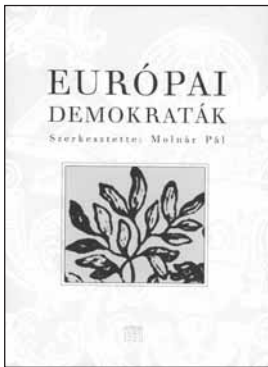
A történelem a végzetünk. Nem menekülhetünk sorsunk elől, mert olyan tájra születünk, ahol örökösén színt kell vallani, mindig dönteni kell, hogy hova álljunk, ha választ vár tőlünk szigorú bíráink, a lelkiismeret.

A könyvet a Kairosz Kiadó adta ki. Györffy kézírata a Magyar Művészeti Akadémia 2000. évi millenniumi pályázatán Arany Oklevelet kapott.

Az író a fiatalok okulására szánta munkáját. Hiszen nekik ezek a történelmi idők valóban már historikus távolságban vannak. De ismerniük kell az író szerint, és szerintünk is.

Szakonyi Károly

A KAIROSZ KIADÓ AJÁNLATA

Európai demokraták
Szerkesztette: Molnár Pál
1380 Ft

Versenyképes lehet-e a nemzetek Európája a globalizált kultúrájú övezetekkel? Mivel gazdagíthatja Magyarország az Európai Uniót? A magyar értelmiség hogyan teheti a köznapi gondolkodás részévé a demokrácia polgári minőségét? Ezekre és hasonló kérdésekre keresi a választ az interjúkötet, amelyben az állami élet vezető személyiségei mondják el véleményüket.

Csath Magdolna:
Kiút a globalizációs zsákutcából
1900 Ft

A kötet sokoldalúan mutatja be a globalizáció témakörét. Precíz megfogalmazásra törekszik, finn, osztrák, ausztrál, amerikai példákon keresztül vizsgálja a globalizáció háttérében munkáló erőket és érdekviszonyokat. Egyúttal kiutat is ajánl az útvesztőből, ezért foglalkozik a lokalizációval, a civil társadalom újjászületésével.

Albert Gábor:
Az öreg kutya vedleni készül
Esszék és eszmélések
1900 Ft

Az összegyűjtött esszékötetben a festő Mednyánszky László, a hadvezér Görgey Artúr, a meghurcolt Ravasz László püspök, az emigrációba kényszerített Vatai László filozófus mellett olvashatunk az elfelejtett Eötvös Károlyról, Szemere Bertalanról és Kodolányi Jánosról.

Tanka Endre:
Megmaradásunk a föld
Magyar földtörvény
és Európai Unió csatlakozás
1700 Ft

A könyv mélyreható, tudományos igényű láttelepet nyújt azokról a hazai és nemzetközi tényezőkről, amelyek a földkérdés eldöntését meghatározzák. Megismertet a „nemzeti önvédelmi eszköztár” szakmai megoldásaival, amelyek lehetővé teszik, hogy a magyar földpolitika elkerülje a globalizmus történelmi csapdáját.

Kairosz Kiadó 1134 Budapest, Apály utca 2. Telefon/fax: 359-9825

Libri sikerlista

2001. június 16–28.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások számítógépes összesítése alapján

SZÉPIRODALOM	ISMERETTERJESZTŐ	GYERMEK, IFJÚSÁGI
1. Sasson, Jean: A fátyol mögött Gabo Könyvkiadó	1. Darvas Iván: Lábjegyzetek Európa Könyvkiadó	1. Barbo, Maria S.: Hivatalos Pokémon kézikönyv Egmont Kiadó
2. Márai Sándor: <i>Eszter hagyatéka</i> <i>és három kisregény</i> Helikon Kiadó	2. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona Horthy István kormányzó-helyettes özvegye: <i>Becsület és kötelesség 2.</i> Európa Könyvkiadó	2. Sachar, Louis: <i>Bradley,</i> <i>az osztály réme</i> Animus Kiadó
3. Janikovszky Éva: <i>De szép ez az élet!</i> Móra Ferenc Könyvkiadó	3. Havas Henrik: <i>Negyvenkilencsek</i> Alexandra Kiadó	3. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter</i> <i>és a Bölcsek Köve</i> Animus Kiadó
4. Sasson, Jean: <i>A hercegnő lányai</i> Gabo Könyvkiadó	4. Romsics Ignác: <i>A trianoni</i> <i>békeszerződés</i> Osiris Kiadó	4. Lowri, Lois: <i>Az emlékek őre</i> Animus Kiadó
5. Sasson, Jean: <i>Királyi sivatag</i> Gabo Könyvkiadó	5. Popper Péter: <i>Holdidő</i> Saxum	5. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter</i> <i>és a Titkok Kamrája</i> Animus Kiadó
6. Kundera, Milan: <i>Nemtudás</i> Európa Könyvkiadó	6. Odze György: <i>Henrik</i> Sensus Kiadó	6. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter</i> <i>és az azkabani fogoly</i> Animus Kiadó
7. Vonnegut, Kurt: <i>Áldja meg az Isten,</i> <i>dr. Kevorkian</i> Gulliver Könyvkiadó	7. Lengyel László: <i>Kis magyar bestiárium</i> Helikon Kiadó	7. Sachar, Louis: <i>Stanley, a szerencse fia</i> Animus Kiadó
8. <i>Körkép 2001</i> Magvető Könyvkiadó	8. Bóta Gábor (szerk.): <i>Sinkovits</i> Hungalibri Könyvkiadó	8. Rowling, J. K.: <i>Harry Potter</i> <i>és a Tűz Serlege</i> Animus Kiadó
9. Fielding, Helen: <i>Bridget Jones naplója</i> Európa Könyvkiadó	9. Patay László (szerk.): <i>Szerda reggel – rádiós</i> <i>beszélgetések Orbán</i> <i>Viktor miniszterelnökkel</i> Püski Kiadó	9. Lowry, Lois: <i>Számláld meg</i> <i>a csillagokat</i> Animus Kiadó
10. Updike, John: <i>Nyúlfark és más</i> <i>történetek</i> Európa Könyvkiadó	10. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona Horthy István kormányzó-helyettes özvegye: <i>Becsület és kötelesség 1.</i> Európa Könyvkiadó	10. Lázár Ervin: <i>Az aranyfjítószólo</i> <i>madár</i> Osiris Kiadó

A FÓKUSZ KÖNYVÁRUHÁZ SIKERLISTÁJA

2001. JÚNIUS 20.

Magyar szerzőktől:

1. Szécsi Katalin: Palika Greger-Delacroix Kiadó
2. Darvas Iván: Lábjegyzetek Európa Könyvkiadó
3. Körkép 2001. Magvető Kiadó
4. Janikovszky Éva:
De szép ez az élet! Móra Ferenc Könyvkiadó
5. Lengyel László:
Kis magyar bestiárium Helikon Könyvkiadó
6. Márai Sándor: Eszter hagyatéka és három kisregény Helikon Könyvkiadó
7. Szép versek 2001 Magvető Könyvkiadó
8. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona:
Becsület és kötelesség 1. Európa Könyvkiadó
9. Gróf Edelsheim Gyulai Ilona:
Becsület és kötelesség 2. Európa Könyvkiadó
10. Rádai Eszter:
Pénzügyminiszterek reggelire Helikon/Beszélő

Külföldi szerzőktől:

1. Sachar, Louis: Bradley, az osztály réme Animus Kiadó
2. Sasson, Jean: A fátyol mögött Gabo Kiadó
3. Kundera, Milan: Nemtudás Európa Könyvkiadó
4. Vonnegut, Kurt:
Áldja meg az Isten, dr. Kevorkian Gulliver Kiadó
5. Rowling, J. K.:
Harry Potter és a Bölcsek Köve Animus Kiadó
6. Rowling, J. K.:
Harry Potter és az azkabani fogoly Animus Kiadó
7. Sasson, Jean: A hercegnő lányai Gabo Kiadó
8. Rowling, J. K.:
Harry Potter és a Titkok Kamrája Animus Kiadó
9. Rowling, J. K.:
Harry Potter és a Tűz Serlege Animus Kiadó
10. Updike, John:
Nyúlfark és más történetek Európa Könyvkiadó

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen! TANKÖNYVCENTRUM a Kódex Könyvruházban

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 331-0126, 331-0127

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes
választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

„A matematika az az absztrakt kulcs, amely az univerzum kapuját nyitja...”

Keith Devlin

Matematika: a láthatatlan megjelenítése

4500 Ft

Műszaki – Typotex közös kiadás

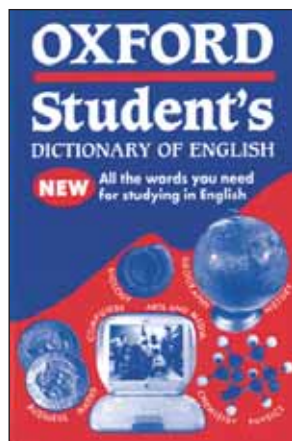
TYPOTEX

1024 Budapest, Retek u. 33-35.
Tel./fax: 316-3759; www.typotex.hu

A **KÖNYVHÉT** nyári számai
július 26-án és augusztus 23-án
jelennek meg.

A Librotrade Kft ajánlja:

Botlik-Botlikné	Oxford Student's Dictionary of English	2187 Ft
Péntek Bernadett	Orosz-magyar, magyar-orosz tematikus szótár	2501 Ft
Wallace, Randall	Középfokú kurzuskönyv a német szóbeli nyelvvizsgára	1800 Ft
O'Farrell, John	Pearl Harbor	2297 Ft
Puzo, Mario	The Best a Man Can Get	2865 Ft
Pilcher, Rosamunde	Omerta	2165 Ft
Colgan, Jenny	Winter Solstice	2526 Ft
Astley, Judy	Talking to Addison	2625 Ft
Paver, Michelle	No Place for a Man	2865 Ft
Andahazi Federico	A Place In The Hills	2045 Ft
Pears, Tim	The Merciful Women	2450 Ft
	A Revolution of the Sun	2450 Ft

Librotrade Kft.

1173 Budapest, Pesti út 237. • Tel.: 258-14-63 • Fax: 257-74-72

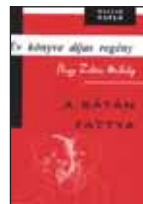
1406 Bp., Pf. 15.;
Telefon/fax: 342-8768;
E-mail: magynap@elender.hu

Monoszló Dezső: A halálom utáni napon
regény, 120 old., A/5, kemény b., 1876 Ft
A közismert író, költő legújabb regényében egyszerre megrázóan és ironikusan ábrázolja a szeretteiben végigrajló lelki folyamatokat egy elképzelt, halála utáni napon.

Nagy Zoltán Mihály: A sátán fáttya
regény, 190 old., A/5, karton, 1344 Ft
Az Év könyve-díjas regény egy tragikus életű fiatal lányról szól, akinek sorsában megelevenedik a kárpátaljai magyarság második világháborús kálváriája.

Oláh János: Vérszerződés
novellák, 120 old., A/5, kemény b., 1988 Ft
Az író legújabb novelláit gyűjti csokorba a kötet. A tizennégy írás Az Örvényes partján című kötet világát építi tovább.

Könyveink a kiadóban
20% kedvezménnyel vásárolhatók és megrendelhetők
(Magyar Napló Kiadó: 1062 Bp., Bajza u. 18).

KÖNYVHÉT

HIRDETÉSFELVÉTEL

TELEFON: 209-1875

A KISS JÓZSEF KÖNYVKIADÓ AJÁNLATA

Köszeghy Elemér Magyarországi ötvösjegyek a középkortól 1867-ig

Reprint kiadás

Az 1936-ban kétnyelvű – magyar és német – kiadásban napvilágot látott mű a történelmi Magyarországhoz tartozó városok szerinti csoportosításban tartalmazza a műkincsek ötvösjegyeit, mestereit, tulajdonosait és egyéb adatait.

Magyarország különböző részein már a XIV. századból megtaláljuk egymástól eltérő bélyegzések nyomait korabeli ötvösműveken. A XVI. századtól kezdve az ötvöstárgyak bélyegzése általánossá vált a céhekben, ha a bélyegzés módja nem is vált egységessé. 1867-től a fémfinomság vizsgálata állami hivatalok hatáskörébe került, s e téren az oszt-rákokéhoz hasonló fémjelzési rendszer lépett életbe. Ez az oka annak, hogy a Magyarországi ötvösjegyek... c. munka csak eddig az időpontig ismerteti a jeleket, hiszen azon túl már alig érdekli a művészettörténeti kutatást az ötvöstárgyak származása.

A mű napjainkra olyan könyvritkasággá vált, hogy antikváriumban, aukciókon is nagy szerencsével lehetett csak hozzájutni az eredeti kiadás példányaihoz.

Ára 5800 Ft, 5 példánytól 4930 Ft/példány

Megrendelhető, megvásárolható: Kiss József Könyvkiadó
1114 Budapest, Kanizsai utca 41.

Telefon/fax: 466-0703

A megrendeléseket postán, utánvétellel teljesítjük,
a postaköltséget felszámítjuk.

2013
ötvösjeget
hasonmasával
48 szövegkézzel ábrával
30 műtárgyfelvétellel

Köszeghy Elemér

Magyarországi
ötvösjegyek
a középkortól
1867-ig

Merkzeichen der
Goldschmiede Ungarns
vom Mittelalter bis 1867

Reprint kiadás

Magyar irodalom

Pozsgai Zsolt:
Szeretlek, színház (drámák)
Tas Kiadó, Bp. 2001
458 oldal

Tizenegy dráma egy 458 oldalas, impozáns kötetben: régebben csak pályájuk delelőjén álló színpadi szerzőknek jutott ki ilyen elismerés. Pozsgai Zsolt ellenben még (legalábbis életkorát tekintve) fiatal szerző, s már tömörked bemutatót, és e kötetnek hála, az olvasó által is megismerhető életművet tudhat a magáénak. Mostoha sorsra tehát nem panaszkodhat. Nálunk igazán azt üti íróvá a szakma, akinek könyve is van, s az ő esetében immár ez sem hiányzik. Cserébe nem közönséges színpadismeretet és tematikát, szerkezetet, nyelvet, ötleteket illetően imponálóan sokrétű felkészültséget kapunk. Nincs két egykaptafára készült Pozsgai-darab, mindegyikben kipróbál és elsajátít valamit és (segédszínészi, dramaturgi, szerzői tapasztalatait felhasználva) egyre érettebb alkotásokat produkál. A Hamletet, mint oly sokan, ő sem kerülhette el, de egészen másféle parafrázissal próbálkozik, mint például Tom Stoppard. Az ő – címadó – hőse Horatio, aki a Fortinbras-féle puha diktatúrában él. A szerző érdeme egyebek közt, hogy áthallásos műve a rendszerváltás után tíz évvel sem tűnik közhelyesnek. Ki hinné, hogy a Katona József sorsát fikcióként kezelő Szeretlek, színház, vagy a Verlaine és Rimbaud zaklatott, fura kapcsolatával eljátszó Arthur és Paul szerzője: egy és ugyanaz? Pozsgai Zsoltnak feltűnő affinitása van a nagyszerűség és pitiánerség groteszk szimbiózis, mint téma iránt, és folyamatosan izgatja a művész és a nyárspolgár mentalitásának ellentéte. A darabok színvonala még korántsem egyenletes, de mindegyikben ott az ihletettség tagadhatatlan jele. S amit könyve olvasójának feltétlenül illik beszámítania:

ezek vérbeli színdarabok, színpadra vannak kitalálva, igazi hatásuk tehát nem is így, hanem a megvalósult előadásokon volna csak lemérhető.
N. V.

Bányai Elemér:
Az örmény metropolisz
Bp. 2001., 125 oldal

Kár, hogy ennek a hézagpótló könyvecskének a borítóján sehol sem szerepel a szerző igazi, vagyis hát igazán ismert neve. Hogy Bányai Elemér kicsoda, azt ugyanis legfeljebb elszánt, ádáz filoszok tudják – de Zubolyról valószínűleg az is hallott, aki pedig tőle magától nem olvasott semmit. Zuboly (az sem véletlen, hogy a Szentivánéji álomnak éppen ezt a figuráját választja valaki írói névnek), legenda volt életében is, irodalmi mítosz lett halála után, akinek emberségét, tisztességét, szeretni való, becsülni érdemes jellemét Ady, Krúdy, Schöpflin, Jászi Oszkár, Mikes Lajos és még sokan mások örökítették meg. Tőlük is számlálatlanul lehetne idézni olyan mondatokat, melyek megérették, miért jó, hogy a fővárosi és a XVI. kerületi örmény önkormányzat támogatásával – Németi Rudolf értő szerkesztésében – megjelent legalább egy vékonyka válogatás Zuboly anekdotáiból és cikkeiből – ha nem is a legfontosabbak közül. De hadd hozakodjak elő inkább egy friss, személyes élménnyel. Nem is oly rég cikket írtam az 1918 őszén lezajlott eseményekről és egy Kosztolányi-írásból kölcsönöztem hozzá a címet, mert a maga sűrű mivoltában telitalálatnak éreztem: „októberi éljenriadalmak”-ról írt tudniillik a költő. Még szenteltem is pár sort annak, hogy lám, egy Kosztolányitól telhet csak ki ilyen pompás nyelvi lelemény, amibe egy kor bonyolult dialektikája mindenestől belefér... Most pedig olvasom Zuboly Az örmény múzeum megalakulása című cikkét ebben a kötetben, és mit látok: ott van benne az „éljenriadal”, ebben a még groteszkebb formában, s a cikk után

ott a keletkezés dátuma: 1905. Amiből is elgondolkodtató tanulságok adódnak, legalábbis számomra, mert semmi kétség, hogy nem ez az egyedüli példa az ilyen hatásokra-átvételekre. A Zubolyék nemzedéke, bizony, sok mindent kitalált, papírra vetett, amivel megelőlegezte Kosztolányiék nagyszerű újdonságait: hírlapokban, évkönyvekben szétszórva föllelhető munkásságuk tehát kincsesbánya volna a kor megismeréséhez, no meg annak megértéséhez, hogy a pompás leleményeket nem mindig az találja ki, aki végül ismertté teszi azokat...

Nyerges András

Színház

Polgár Ernő:
Színészek és színésznők bűvöletében
Kairosz Kiadó
171 oldal, 1980 Ft

Tizennyolc évig volt Polgár Ernő drámaíró (és szociológus) dramaturg (s ritkán szerző) a Madách Színházban. Leltározó gesztusú válogatott naplójegyzetei erről a – többek között Ádám Ottó főrendezőségével fémjelzett – nagy időszakról szólnak. Szépen kifejtett, jellemző történetek, s megörökítésre érdemesnek tartott pillanatfelvételek egyaránt találhatóak a vegyes benyomást keltő könyvben. Belefért az író színművészeti egyetemi szakdolgozatának tanulságos vázlata is. Ha lett volna ott olyan tantárgy, hogy színházszeretet, ebből is jelest kapna a kitűnő szakember. S bár – úgy tetszik – belenyugodott abba, hogy nem lehet a művészek közvetlen munkatársa, itt-ott (felszavakkal, elhallgatásokkal) elárulja: a színpad közelsége, a próbák légköre, s az előadások örök változatossága hiányzik neki. Rokonszenves vonása, hogy nem tagadja: mindig keresett és talált olyan személyiségeket, akikre fölnézhetett. Bevallott rajongása annyira feltűnő, hogy olvasói táborá-

ban bizonyára lesznek, akik szeretnék, ha helyi-közzel rosszat is mondana valakiről. Aztán Várad György, Kádár János egykori ÁVH-s kihallgató tisztje végül megkapja tőle a magáét: amikor szerződtetni akarja a tévéhez, Polgár Ernő kommunista szempontból elrettentő életrajzot rögtönöz magának, hogy ezzel a nemkívánatos leendő főnök kedvét elvegye magától...

Az igazi nagyok közül Nádasdy Kálmánnak szenteli a leg-hosszabb portré-cikket. Sajnos rövidebben ír Tolnay Klári, Psotha Irén, Körmendy János vagy Mensáros László színészi lényéről, tehetségük természetéről, bár talpalatnyi helyen is tud róluk fontosat közölni. A dramaturg működése a színházban című fejezet tömör összefoglalása mindannak a tevékenységnek, amelyet ő maga végzett a Madáchban. Míg nem Kerényi Imrével, mint igazgatóval el nem kezdődött a kommersziális korszak, amelyben már nem lett keresnivalója.

(iszlai)

Történelem

Anna Maria Sigmund:
A náci asszonyai
Európa Könyvkiadó
363 oldal, 1800 Ft

Adolf Hitler világdúló maffiájának, a német nemzetiszocialista pártnak hatalomfaló főemberei – ahogy ez a nyolc rövid életrajzot tartalmazó, letehetően kötetből kiderül –, elméletileg más nőideált képzeltek el maguknak, mint amilyen feleségek/szeretőik kijutottak nekik. A Hitler-ágyas Eva Braun kivételével egyik neves nő sem lett csupán nemzetszaporító, háztűzhelynél kutyorgó másodrendű toldalék. Szinte mindegyikük fel tudott mutatni szilárd személyiségre, önálló akaratra, önazonosságra valló tulajdonságokat és képességeket.

A napjainkban századik életéhez közeledő Leni Riefenstahl például nem érdemtelenül vált világhírű filmrende-

zövé – egykor. A Hermann Göringbe beleszerető, jó humorú Carin Fock svéd bárónőt nem véletlenül aposztrofálták árja istennőnek. A második Göring-nej, Emma Sonneman se számított utolsó színésznőnek, mielőtt főhősnőként belibbent a birodalmi marsall pompázatos magánbirodalmába. Az örökké állapotos, fáradhatatlan Magda Goebbel, aki az örült Führer bunkerében lett öngyilkos a második világháború végén, ravasz taktikus és kiváló szervező volt: a náci nőmozgalmár Gertrud Sholz-Klink elvtársnő fanatikusan újratekintte: a bécsi fasiszta gauleiter Baldur von Schirach életpárja később sikeres (bár nem nagy) író. Még Hitler korán öngyilkossá lett, s hozzá eléggé hasonlító unokahúgából, Geli Raubalból sem hiányzott a jóra-rosszra egyaránt felhasználható eredetiség, spiritusuz.

Más kérdés, hogy teljesen bedőltek, javíthatatlan hívei lettek a történelem legzagyvább eszmerendszerének, egyszersmind ostobán vak követői maradtak a germán hősként tisztelt Hitlernek. Akik életben maradtak közülük, a bukás után is találtak számára mentséget, s erkölcsi kibúvót maguknak. Ezenfelül bármilyen figyelemre méltó asszonyok voltak, egyéniségük utólag mégiscsak a főgonoszokhoz tartozásuk miatt érdekes. Az utókor számára pedig azért taszítóak, mert férfiaknak nem bocsáthat meg az idő ítéletét mindig meghozó történelem. Anna Maria Sigmund tárgyilagos, lényegláttató műve világossá teszi: a szennyes kor-szellem ártó hatása olyan járványt okozott, amely ellen a reá kíváncsi tudomásulvevők elhatárolódni képtelen immunrendszere nem védekezhetett.

(iszlai)

Néprajz

Magyar Néprajz II. Gazdálkodás

Akadémiai Kiadó
1200 oldal, 6780 Ft

Előképeben, a harmincas években megjelent Magyarország néprajzában Györffy István írt a gazdálkodásról. Az új sorozat tervezésekor 1975-ben az anyagi kultúra bemutatását két kötetre tervezték. 1980-ra a Háziipar, kisipar, kézműipar témájának feldolgozása önálló kötetre duzzadt, az anyagi kultúra más fejezetei azonban a munkatársak munkahely-váltása, vagy halála miatt nehezen gyarapodtak. Hosszú idő után végül Paládi Kovács Attila főszerkesztésével, Szilágyi Miklós szerkesztésével, Égető Melinda és Kupó Jenő segítségével összeállt a Gazdálkodás kötet anyaga is. Szerkesztésekor figyelembe vették az elmúlt hatvan év kutatási eredményeit. Rendszerező, leíró témabemutatásra, szinoptikus áttekintésre törekszenek. Régebbi korokat nem tárgyalnak, ahogyan nem tárgyalják a történelmi folyamatokat sem, mert ez az utolsóként megjelenő bevezető kötet feladata. A Gazdálkodás kötet az egész magyar nyelvterület kutatásait összegzi, időben a 19–20. század fordulójára és a 20. század első felének hagyományos gazdálkodására koncentrálnak. A szerzők többsége még a terepen is kutathatta a paraszti világ anyagi kultúráját. A kötet egykori szerkesztője, Takács Lajos két dunántúli anyagra támaszkodó írását külön jelentették meg. Az idősebb nemzedékből Gunda Béla és Szabadfalvi József, majd Paládi Kovács Attila, Szilágyi Miklós, Balassa Iván, Selmeczi Kovács Attila, Andrásfalvy Bertalan, Gráfik Imre, a középkorú kutatók kö-

zül Égető Melinda és Petercsák Tivadar tanulmánya kapott helyet a kötetben. Újdonságnak tekinthető, hogy a gazdálkodást meghatározó tulajdonformák, üzemművek, gazdasági viszonyok is kellő figyelmet kaptak. Az ösfoglalkozások összefoglalása közben pedig a paraszti gazdálkodást, állattartást, földművelést, szállítást ágazatok szerint bemutatják.

Az ösfoglalkozások, mai kifejezéssel természeti gazdálkodás címszó alatt a gyűjtögetés, vadászat, méhészet és halászat feldolgozása kapott helyet. A paraszti gazdálkodás fejezet áttekintést ad a paraszti üzemtől, az erdő- és rétgazdálkodáson át, a földművelésig (ezen belül gabonatermesztés, kapáskultúrák, kertészet, gyümölcskultúra, szőlőművelés). Az állattartás, pásztorkodás fejezet az összes háziállat tartására kiterjed. Külön témakör foglalkozik a népi közlekedéssel, benne a híradással, a vízi közlekedéssel és szállítással. A kötetet a sorozat más kötetéhez hasonlóan bibliográfia, helységnévmutató, valamint fotók és térképek egészítik ki.

Sz.Zs.

Ismeretterjesztés

Makai Mihály: Megáll az ész?

A racionális modell és korlátai

Magyar Könyvklub,
382 oldal

A tudományos kaleidoszkóp olyan sikereket aratott a könyv közelmúltbeli ünnepein, amekkorákat krimik és könnyű, nyári olvasmányok szoktak manapság elérni. Pedig a szerző nem amerikai, hanem magyar, ráadásul fizikus, akadémiai doktor, a KFKI Atomenergiai Kutató-

intézetének tudományos tanácsadója. És hogy még értetlenebb legyen könyve hirtelen támadt népszerűsége, a Megáll az ész?-ben nem ritka a matematikai egyenlet, a statisztikai tábla, az idegen nyelvű hivatkozás, az orvosi ábra, az asztrológiai fogalom. Ám ezek megértése nem követel többet egy átlagos középiskola által nyújtott tájékozottságnál – annyit viszont igen.

Valószínűleg nem a fejtörést vonzóvá a mai könyvpiacra Makai Mihály művét, hanem a témák, amelyek más-más összefüggésekben ugyancsak gyakran bukkannak fel: hirdetésekben és történelem előtti korok mítosziban, tévéreklámokban és ezoterikus előadásokban, és amelyek között mindenki részeg ember módjára keresi a lámpaszlopot, a kapaszkodót. A szerző azt igéri olvasójának, hogy aki vele tart e szellemi kalandtúrán, szert tehet a racionális gondolkodásnak egy olyan modelljére, amely segít eligazodni világunk számtalan fölfoghatatlan rejtélye és csapdája között.

Óva int azonban attól, hogy – mint annyi mindent – ezt is „konyhakészen” kívánjuk asztalunkra. Arra bízta, hogy magunk igyekezzünk modellezni az életünket kísérő jelenségeket. A modellek felállítására nemcsak valódi szellemi izgalom, hanem hasznos tevékenység is, mert elemzésünkkel ésszerű választ kaphatunk a pontosan fölített kérdésekre. Talán éppen ebben áll a dolog lényege: pontosan kell tudni kérdezni, és ehhez jól kell tudni csoportosítani az adatokat, amelyeket Makai Mihály lenyűgöző mennyiségben szolgáltat.

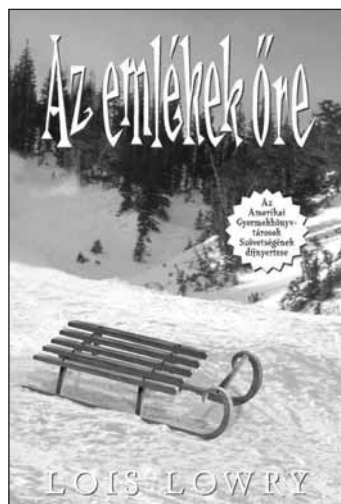
Sz. K.

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

Orwelli utópia gyerekeknek

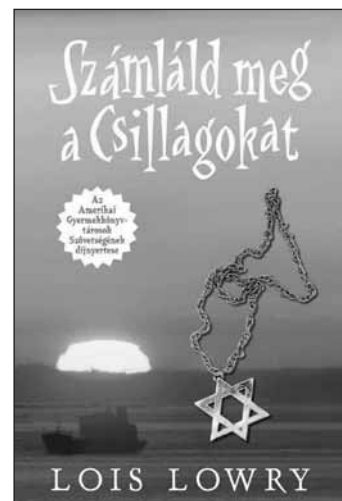
■ Az idei ünnepi könyvhéten az Animus Kiadó újabb ifjúsági regényeket jelentetett meg. J. K. Rowling méltán népszerű Harry Potter-regényei és Lois Sachar két könnyed gyermek-olvasmánya után (melyeket sorozatunkban már korábban méltattunk) most egy olyan amerikai „nagy mama” könyveit olvashatják az ifjú könyvrátók, aki 40 éves korában kezdett el írni, és azóta évente megjelent egy-egy regénye. Az emlékek őre és a Számláld meg a csillagokat című könyvekben az a közös, hogy mindkettő elnyerte az Amerikai Gyermekkönyvtárosok Szövetségének fődíját, ez a siker az egyesület nyolcvanéves fennállásának történetében egyedül Lois Lowrynak sikerült. A díj azt is jelenti, hogy az amerikai gyerekek tetszését elnyerték ezek az írások annak ellenére, hogy egyáltalán nem könnyű témákat igyekeznek a szerző közvetíteni a fiatalság számára. Súlyos, szomorú, felnőttsgajú könyvek ezek, a gyermekek boldog játszódása, a felhőt-

lenül boldog élet helyett új, felelősségteljes élethelyzetekkel kell szembesülnie, megbirkóznia az olvasónak befogadásuk során. Első pillanatban magam is meglepődtem: te jó ég, el fogják egyáltalán olvasni a magyar gyerekek ezt a vastagabbik könyvet, ami a fülszöveg tanúsága szerint egy orwelli utópia gyermekek számára, vagy amazt a sokkalta vékonyabbat, amelynek már a borítójáról is lerí, hogy valamilyen zsidókkal foglalkozó történettel ismerkedhetünk meg lapjain.

Való igaz, hogy a Számláld meg a csillagokat című regény borítóján egy Dávid-csillag diszeleg, azonban ennek senkit sem kell elrettenenie attól, hogy kézbe vegye a könyvet. Sőt, ajánlom minden olyan ifjú – és kicsit korosabb olvasónak –, aki úgy gondolja, hogy a náci zsidóüldözésekről már nem tudnak újat mondani nekik. A történet a második világháború kellős közepén játszódik – 1943-at írunk és a Harmadik Birodalom „hős harcosai” már régóta rettegésben tartják Dániát is. Minden utcasarkon két katona posztol, és ahol tud, beleköt Koppenhága békés lakosságába. Itt éli meg a háborús megszállás mindennapjait két dán kislány. Igazából semmiben nem különböznek: ugyanabba az iskolába járnak, ugyanazokat a játékokat szeretik játszani, ugyanazok a kamaszos érzelmek kerítik őket időről időre hatalmukba. A különbség csupán annyi, hogy míg Annamarie szöke, kék szemű és az evangélikus templomba jár vasárnaponként, addig a szomszéd Ellen fekete hajú és templom helyett családjával a zsinagógát látogat-

ja meg péntekenként. Egy napon aztán a zsidó családnak menekülni kell otthonából. Szívszorító élmény olvasni azt, ahogy a dánok megpróbálják szomszédaik életét menteni, ahogyan igyekeznek a gyűlölettel szemben mindent elkövetni barátaik életéért. Ez a könyv nem történelemkönyv, nem kordokumentum, sokkal inkább a felebaráti érzésekre apelál. A fiatal olvasó hamar azonosulhat a kiskamasz hősnő érzelmivel, együtt vívódik a konfliktusokban, együtt küzd azért, hogy kellő bátorsága legyen a lehető legtöbbet megtenni azokért az emberekért, akiknek az élete az adott pillanatban az ő talpraesetségtől függ. Nem könnyű olvasmány, az ilyen típusú olvasmányok képesek érzelemviharokat kavarni az ember lelkében, hajlamos megerősödni az embertársaink iránt érzett empátiánk, úgyhogy, aki el akarja kerülni ezeket a gyanús érzéseket, jobb, ha óvakodik ettől a könyvtől.

Az emlékek őre, ha lehet még emberpróbálóbb olvasmány. Lowry jó érzéssel boncolgatja azokat a kérdéseket, amelyek egy 12–14 éves gyermek gondolatait betöltik. Miért van ennyi háború, miért nem lehet egy olyan tökéletes világban élni, ahol nincsenek hajléktalanok, mindenkinek van szép családja és munkája, és egyáltalán mi a fenét keresek én ezen az embertelen világon. Ezt erősítik meg az oly gyakori atyai kérdések: „Mi lesz így belőled, fiacskám?” „Tényleg, mi lesz belőlem, tudom, hogy van valami feladatom ezen a világon, de, hogy most tűzoltó leszek vagy katona, esetleg vadakat terelő juhász, hááááát... erről nekem most, igazán, még halvány, lila gőzöm sincs. Sokkal egyszerűbb lenne, ha megmondanék nekem, kijelölnék a helyem és dolgoznék, amíg csak be nem kerülök az Öregek Há-

zába. Egy ideális világban biztos ez történe, miért is nem élünk egy ideális világban!” Talán ilyen, vagy ehhez hasonló gondolatok fordulnak meg egy „tizenkettes” fejében és van, hogy sokszor nem tud mit kezdeni ezekkel a gyötrő kérdésekkel. Lowry Az emlékek őre című regényében azonban cseppet sem didaktikus módon, inkább jó érzékkel adagolva az ismereteket és az érzelmeket, elmagyarázza ifjú olvasóinak, hogy azért a felhőtlen, csupa mosoly szép új világnak is vannak árnyoldalai. Az egyenfejtített emberek elvesztik szabadságukat, győgszerekkel kiirtott érzelmek nélkül nem élhetik át azokat az élményeket, amelyek az embert igazán emberré teszik: nincs fájdalom, nincs szenvedés, nincs küzdelem, csak keep smiling... A regény az ellentüpiák sötét világába kalauzolja a kamasz olvasókat, azonban a feloldás a jobb, szeretetteljes világ lehetőségét sem zárja ki. Hiszen a legtöbb dolog csak rajtunk, rajtatok múlik.

Pompor Zoltán

Lois Lowry:
Az emlékek őre, 1290 Ft
Számláld meg a csillagokat
1190 Ft
Animus

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

MAGYAR KÖNYVGYŰJTŐ

Kizárólag előfizetőknek

A Magyar Könyvgyűjtő a könyvgyűjtők számára készül, nekik kíván igényes, színvonalas újságcikkben, interjúban beszámolni a régi könyvek keresletéről-kínálatáról, hagyományos és új gyűjtői tematikákról, könyvritkaságokról, közismert és neves gyűjtőkről és gyűjteményekről, antikvár aukciókról, egyedi, számozott, bibliofil kiadványokról, művészi kivitelű újdonságokról, a régi könyvek kezelésének, tárolásának, restaurálásának kérdéseiről, a régi könyvek gyűjtésének jogi és gazdasági hátteréről, egyes könyvek és könyvkiadók történetéről, az antikvárius szakma híreiről, és nem utolsósorban a régi és kevésbé régi könyvek árának alakulásáról, valamint az azt alakító tényezőkről. Első évfolyamunkban folytatásokban közöljük az antikvár könyvek irányárjegyzékét ábécé sorrendben. A Magyar Könyvgyűjtő az eddig felsorol-

tak mellett természetesen foglalkozik mindazzal, ami témájához közelebbről és távolabbról kapcsolódik, így a képzőművészeti régiségekkel, művészeti albumokkal, a régiségekkel foglalkozó, gyűjtők számára érdekes könyvekkel, emberekkel, vállalkozások-

kal is, ilyen módon kicsit kitekintést nyújt majd az antikvítások világába. A Magyar Könyvgyűjtő a régi és a modern antikvária iránt érdeklődőknek, a régiségek gyűjtőinek nyújt értékes gyakorlati információkat, és elmélyülést szolgáló ismereteket.

A Magyar Könyvgyűjtő június-júliusi számának tartalma

Gyűjtemény

Pomogáts Béla könyvkedvencei (Mátraházi Zsuzsa)
Százeezer képeslap (Komáromi Béla)

Ex Libris

Jancsó Miklós (Nádor Tamás)

Antikvária

A gyűjtemény tükrözi gyűjtőjét (Szikora Katalin)

Praxis

Az orvostörténet bibliográfiája (Sz. K.)
A jóból soha nem elég (Nagy Emese)

Antikvítás

Szépség és nosztalgia (Nagy Csaba)
Aukciós házak kínálatából (Zsitva Katalin)

Bibliohistória

Könyv és társadalom Magyarországon 4.
A kapitalista vállalkozások felé (Szelle Béla)

Bibliofília

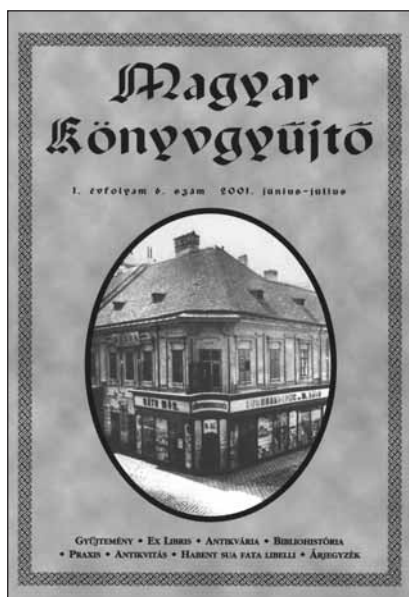
Kós Károly: Erdély (Kovács Antal)

Habent sua fata libelli

Egy valamikori könyvkiadó följegyzéseiből
Szabó T. Attila és Kallós Zoltán (Bodor Pál)

Árjegyzék

Értekeződés – Fraknói Vilmos

A Magyar Könyvgyűjtő 2001. januárjától jelenik meg, évente 10 alkalommal, a 10 szám előfizetési díja 4400 Ft. Új előfizetőink is az 1. számtól kapják a lapot.

Megrendelhető a kiadó címén az alábbi megrendelőszelvény visszaküldésével (levélben vagy faxon):

Kiss József Könyvkiadó 1114 Budapest, Kanizsai utca 41. Telefon/fax: 466-0703

A megrendeléseket postán, utánvétellel teljesítjük, az utánvétel összege az előfizetési díj + postaköltség, a teljes összegről számlánkat a küldeményhez mellékeljük.

Megrendelés

Igen, szeretnék tájékozott lenni a régiségek világában, emiatt megrendelem a Magyar Könyvgyűjtő c. újságot a 2001. évre (10 lapszám) 4400 Ft előfizetési díjért.

Igen, vállalom, hogy megrendelésem alapján az eddig megjelent számokat és a számlát utánvétellel kapom meg, az előfizetési díjat és a postaköltséget a kézbesítőnek kifizetem.

Kérem, küldjék el a Magyar Könyvgyűjtő eddig megjelent számait postán, utánvétellel.

NÉV.....

CÍM.....

Megjelent könyvek

2001. június 16–28.

A

A 100 legjobb étel római tában. Mindennapi és különleges recept: nem csak ínyenceknek. STB Kv.

ISBN: 963-9266-28-0 fűzött: 250 Ft

A 100 legjobb gombás étel. Mindennapi és különleges recept: nem csak ínyenceknek. STB Kv.

ISBN: 963-9266-41-6 fűzött: 250 Ft

Alexander, Jane: Öt perc az egészségért. Jó tanácsok elfoglalt embereknek, hogyan legyenek frissek és energikusak egész nap, mindennap. M. Kvkklub.

ISBN: 963-547-374-5 kötött: 1890 Ft

Alicsh, Tatjana: Róma. Alexandra. (Kolibri)

ISBN: 963-367-963-6 fűzött: 1290 Ft

Almási Tibor: A másik Mattis Teutsch. Régió Art Kft.

ISBN: 963-00-5893-6 kötött: 5900 Ft

A művészet története. 15. A huszadik század. M. Könyvklub.

ISBN: 963-547-369-9 kötött: 3590 Ft

A művészet története. 16. A legújabb irányzatok. M. Könyvklub.

ISBN: 963-547-369-9 kötött: 3590 Ft

A névjegyen. Antológia. M. Napló.

ISBN: 963-00-6715-3 kötött: 1950 Ft

Asztalodon üvegróka. Az Egyedül Irodalmi Alkotócsoport antológiája. M. Napló.

ISBN: 963-00-6714-5 fűzött: 1500 Ft

A világ leghíresebb eltűnései. 2010 Alapítvány.

ISBN: 963-86036-3-1 fűzött: 500 Ft

Az alakzatok világa 1. Gáspári László: A funkcionális alakzatelmélet néhány kérdése. A gondolatalkatok. Nemz. Tankvk.

ISBN: 963-19-1588-3 fűzött: 653 Ft

Az európai egyetem funkcióváltozásai. Felsőoktatás-történeti tanulmányok. Professzorok Háza. (Magyar felsőoktatás könyvek 18.)

ISBN: 963-00-6127-9 fűzött: 2062 Ft

Az európai egységesszme doku-

mentumai a XVI. századtól 1945-ig. Gradus ad Parnasum. (Szegedi Európa tanulmányok 3.)

ISBN: 963-9184-11-X fűzött: 1700 Ft

Az Európai Unió környezetvédelmi szabályozása. 2. átd. kiad., KJK-Kerszöv. (Környezetvédelmi kiskönyvtár 8.)

ISBN: 963-224-583-0 fűzött: 4144 Ft

B

Bakos István: Területfejlesztési stratégiák és programok tervezésének módszertana. [Bíbor K.]

ISBN: 963-9103-61-0 fűzött: 1440 Ft

Balázs Zoltán: Modern hatalomelméletek. Korona.

ISBN: 963-9036-50-1 fűzött: 1450 Ft

Balogh Eszter: 100 jó kérdés ... a lovakról. Sensus.

ISBN: 963-9375-00-4 kötött: 1590 Ft

Balogh József: Hangzó oldalak. Válogatott tanulmányok. Kávés K. (Kávész)

ISBN: 963-9169-33-1 fűzött: 1150 Ft

Barcsay Jenő: Művészeti anatómia. 15. kiad., Corvina.

ISBN: 963-13-5113-0 kötött: 5800 Ft

Bardócz-Tóador András: Szabványos minőségirányítási rendszer az iskolában. Nemz. Tankvk.

ISBN: 963-19-1994-3 fűzött: 400 Ft

Bárdos Pál: Stan és Pan. 2. jav. kiad., PolgART.

ISBN: 963-9306-14-2 kötött: 2100 Ft

Bencze Izabella – Juhászné Huszty Katalin: A kincstári vagyongazdálkodás Magyarországon, avagy Milyen tulajdonos az állam? A kincstári vagyongazdálkodás jogszabályok és szabályzatok tételes kommentárja. Korona.

ISBN: 963-9036-94-3 kötött: 3150 Ft

Bencze Péter: Nógrádi tájakon. Polár Stúdió

ISBN: 963-00-6401-4 kötött: 5000 Ft

Benedek András, S.: Árvíz után, vízár előtt. Tanulmányok, esszék, kritikák. Minerva Mű-

hely.

ISBN: 963-00-6908-3 fűzött: 920 Ft

Bernáth Zoltán: Elvtárs, kivégzésed esetén kérsz-e újratemetést: avagy Elvtársvilág pincétől a padlásig. Szenci Molnár Társ.

ISBN: 963-250-034-2 fűzött: 1480 Ft

Bernd, Ed: José Silva-féle agykontroll ESP-módszer. Indulj el a sikerhez vezető úton!. Alexandra.

ISBN: 963-367-999-0 fűzött: 999 Ft

Bibó István: Bibó István. Új Mandátum. (Magyar panteon)

ISBN: 963-9336-32-7 kötött: 3000 Ft

Birkenbihl, Vera F.: Testbeszéd. A testbeszéd megértése. Trivium.

ISBN: 963-7570-98-5 kötött: 1990 Ft

Bodnár László: A mátraaljai borvidék. [Bodnár Geográfus BT].

ISBN: 963-00-5637-2 fűzött: 3248 Ft

Bognár Piroska: A közhasznú társaságok. HVG-ORAC.

ISBN: 963-9203-95-5 fűzött: 4144 Ft

Bokor Károly: Horgászkalandok. 3. Halakkal álmodom. Bokor.

ISBN: 963-00-6691-2 fűzött: 1100 Ft

Brandstetter, Maximilian: Utazás Konstantinápolyba, 1608–1609. Littera Nova. (Kronosz könyvek 6.)

ISBN: 963-9212-44-X fűzött: 1100 Ft

Brasch, Christine – Richberg, Inga-Maria: Derült égből pánikroham. M. Kvkklub. (Tudományos kale doszkóp)

ISBN: 963-547-391-5 kötött: 1750 Ft

Brennan, Herbie: Mars. Az emberi faj földönkívüli eredetének bizonyítása. Alexandra.

ISBN: 963-367-978-8 kötött: 1980 Ft

Britannia Hungarica világciklopediája. 18. Tokfélék – Zsuzsanna. M. Világ

ISBN: 963-7815-98-8 kötött: 12 960 Ft

Brown, Sandra: Alibi. M. Kvkklub.

ISBN: 963-547-392-3 kötött: 1990 Ft

Brunton, Paul: A Himalája titkai. Szukits.

ISBN: 963-9278-27-0 fűzött: 1090 Ft

C

Christian, Darnel: Te vagy Én. Érted mindent, helyetted semmit! a társaskapcsolatban nincsenek áldozatok, csak önkéntesek. Százszorszép.

ISBN: 963-7673-34-2 fűzött: 998 Ft

Cultural relations. Brit, ausztrál, amerikai és kanadai országismereti nyelvkönyv. Akad. K. (Exam pass)

ISBN: 963-05-7722-4 fűzött: 4990 Ft

Czakó István: Hit és egzisztencia. Tanulmány Sören Kierkegaard hitfelfogásáról. L'Harmattan. (Coram deo)

ISBN: 963-86169-3-8 fűzött: 1750 Ft

Czeizel Endre: A gének titkai. Paginarum.

ISBN: 963-9133-77-9 kötött: 3200 Ft

Czobor Zsuzsa – Horlai György: Lopva angolul. 1. Angol nyelvkönyv: kezdőknek = Starter. Corvina.

ISBN: 963-13-5115-7 fűzött: 1350 Ft

Cs

Családi patika, 2001. Gyógyszerismertető mindenkinek. K.u.K. K.

ISBN: 963-9173-89-4 kötött: 1300 Ft

Csibefalatok. Receptek, fortélyok, tippek a bevásárláshoz. M. Kvkklub. (Új konyha)

ISBN: 963-547-367-2 kötött: 1790 Ft

Csurgó Sándor: Gyógynövény embernek, állatnak, növénynek. Mezőgazda. (Biogazda kiskönyvtár)

ISBN: 963-9358-05-3 kötött: 1300 Ft

D

Dávid Rózsa: Atomkori zsoldárok. Accordia.

ISBN: 963-9242-06-3 fűzött: 1307 Ft

Deveraux, Jude: A Felföld bársonya. M. Kvkklub.

ISBN: 963-547-371-0 kötött: 1850 Ft

Domizio Durini, Lucrezia de: A filckalap. Joseph Beuys – Egy elmesélt élet. Kijarat.

ISBN: 963-9136-71-9 fűzött: 1600 Ft

Dóra Zoltán: Nyelvapoló. Írások

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével.

A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 2880 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

az anyanyelvről. Szerző.
ISBN: 963-440-269-0 fűzött: 1417 Ft
Dörmann, Kristen: Budapest.
Alexandra. (Kolibri)
ISBN: 963-367-969-9 fűzött: 1290 Ft

E

Egyetemes jogtörténet. [Egyetemi jegyzet]. 1. 5. kiad., Nemzeti Tankvk.
ISBN: 963-19-2121-2 fűzött: 3528 Ft

Elektronikus Régi Magyar Könyvtár CD-ROM. Arcanum. (Arcanum digitéka)
ISBN: 963-9374-04-0 8960 Ft

Erdői Béla: Csok jása! A török küldöttség látogatásának emlékkönyve. [Repr. kiad.] Akad. K. – Magyar Török Baráti Társ.
kötött: 2200 Ft

Európa. Autóatlasz. – M. 1:1 500 000; 1:4 000 000. Cartographia.
ISBN: 963-352-517-9 CM fűzött: 1900 Ft

Evola, Julius: A szexus metafizikája. UR Kvk. (A cinóberösvény könyvei)
ISBN: 963-9140-04-X kötött: 4200 Ft

1006 játék- és gyakorlatforma a kosárlabdában. [Kézikönyv tanároknak, edzőknek, versenyzőknek]. Dialóg Campus. (Dialóg Campus szakkönyvek)
ISBN: 963-9123-85-4 fűzött: 3480 Ft

Ezredvégi értelmezések. Demokráciáról, politikai kultúráról, bal- és jobboldalról. 1. köt. Villányi úti Konferenciaközp. és Szabadegy. Alapítvány. (Villányi úti könyvek 23.), (Politikatudományi sorozat 19.)
fűzött:

Ezredvégi értelmezések. Demokráciáról, politikai kultúráról, bal- és jobboldalról. 2. köt. Villányi úti Konferenciaközp. és Szabadegy. Alapítvány. (Villányi úti könyvek 23.), (Politikatudományi sorozat 19.)
fűzött:

F

Figyelő CD-ROM. Üzleti és gazdasági hetilap, 1996-2000. Arcanum. (Arcanum digitéka)
ISBN: 963-9374-05-9 11200 Ft

Földi Pál: A templomos lovagok titkai. Anno.
ISBN: 963-375-154-3 fűzött: 625 Ft

Follett, Ken: A katedrális. Gabo – M. Kvk. Club.
ISBN: 963-547-467-9 963-9237-61-2 kötött: 2400 Ft

Forgon Mihály: Gömör-Kishont vármegye nemes családai. 2. jav. kiad., Méry Ratio.
ISBN: 80-88837-25-1 kötött: 3800 Ft

Francia-magyar nagyszótár. 2. kiad., Akad. K.
ISBN: 963-05-7776-3 kötött: 10 900 Ft

G

Gábor Ignác: Manoello élete és költészete. Háttér.
ISBN: 963-8128-79-8 kötött: 498 Ft

Galsai Dániel: Szezonról és fazonról. Cserkő BT.
ISBN: 963-00-6936-9 fűzött: 1950 Ft

Garai János: Százados szöfűrtök. Bába. (Tisza hangja 72.)
ISBN: 963-9347-02-7 fűzött: 870 Ft

Gárdonyi Géza: Egri csillagok. M. Kvk. Club. (Iskola – könyv)
ISBN: 963-547-431-8 fűzött: 890 Ft

Gazdag László: Homályos zóna. Parajelenségek és a tudomány. Kornétás.
ISBN: 963-7843-99-0 fűzött: 1680 Ft

Gereben Ferenc – Tomka Miklós: Vallásosság és nemzetudat. Vizsgálódások Erdélyben. 2. kiad., Teleki L. Alapítvány – Corvinus K.
ISBN: 963-9062-37-5 fűzött: 850 Ft

Gray, John: Mindegyik mást akar. A férfi a nőt, a nő a férfit. Édesvíz.
ISBN: 963-528-302-4 fűzött: 1650 Ft

Griehl, Manfred: Német bombázók. 1. r. Anglia fölött. (A Luftwaffe bevetésén). (20. századi hadtörténet). Hajja.
ISBN: 963-9329-17-7 kötött: 2996 Ft

Grimm, Ulrike: London. Alexandra. (Kolibri)
ISBN: 963-367-964-2 fűzött: 1290 Ft

Gundel Károly: La cucina ungherese. 9. ed., Corvina.
ISBN: 963-13-5116-5 kötött: 1200 Ft

GY

Gyárfás Endre: Gulliver utolsó utazása. Szatírák, humoreszkek és egy kisregény. PolgART.
ISBN: 963-9306-20-7 fűzött: 1490 Ft

Győr-Moson-Sopron megye időszaki sajtójának bibliográfiája, 1779–1995. Kisfaludy M. Kvt.
ISBN: 963-7541-47-0 kötött: 5833 Ft

H

Hartink, A. E.: Kések enciklopédiája. Gabo.
ISBN: 963-9237-38-8 kötött: 4990 Ft

Havas Katalin, G.: Arisztotelész-től napjainkig. Logika vagy logikák? Szt István Társ.
ISBN: 963-361-257-8 fűzött: 1300 Ft

704 játék- és gyakorlatforma a kézilabdában. [Kézikönyv tanároknak, edzőknek, versenyzőknek]. Dialóg Campus. (Dialóg Campus szakkönyvek)
ISBN: 963-9123-86-2 fűzött: 3480 Ft

Himmelhuber, Peter: Gyümölcsöskert. Kerttervezés, kerti munka, növényápolás, növényismeret. Cser K. (Kertünk növényei)
ISBN: 963-9327-44-1 fűzött: 998 Ft

Horváth Barna: Angol jogelmélet. Pallas Stúdió – Attraktor. (Bibliotheca luridica / az ELTE Állam-

és Jogtudományi Kar tudományos kiadványai: opera classica)
ISBN: 963-9207-55-1 kötött: 4525 Ft

Horváth Boldizsár: Classical Hungarian dishes. Corvina.
ISBN: 963-13-4988-8 kötött: 1800 Ft

Horváth Boldizsár: Hagymányos magyar konyha. Corvina.
ISBN: 963-13-4916-0 kötött: 1800 Ft

Horváth Boldizsár: Traditionelle ungarische Gerichte. Corvina.
ISBN: 963-13-4987-X kötött: 1800 Ft

Horváth Judit: Szalvétatechnika. Decoupage. Lazi K.
ISBN: 963-9227-64-1 fűzött: 390 Ft

Horváth Károly: A magyar bélyeg története. A kezdetektől a 19. század végéig. Pallas Stúdió. (Pallas könyvek)
ISBN: 963-9207-44-6 kötött: 650 Ft

Horváth Margit, N. – Szilágyi Ilona: Linguam latinam disco. 1. Latin nyelvkönyv 10–14 éveseknek. 4. kiad. Nemz. Tankvk. (Klasszikus örökségünk)
ISBN: 963-19-1855-6 fűzött: 1290 Ft

Horváth Tibor: Szlovénia. Cartographia.
ISBN: 963-352-188-8 CM fűzött: 1290 Ft

Hubbard, L. Ron: Az élet új nézőpontból. New Era.
ISBN: 963-8611-73-1 fűzött: 1750 Ft

Hughes, Gerard W.: A meglepetések istene. Hálából mindazoknak, akikkel együtt járom a benső utat. Korda.
ISBN: 963-9332-27-0 fűzött: 900 Ft

Humphries, Christopher: Vadvirágok. Elektra. (Kis természetkalauz)
ISBN: 963-9205-84-2 kötött: 940 Ft

Hunyadi László: Statisztikai következtetésemélet közgazdászoknak. KSH. (Statisztikai módszerek a tár sadalmi és gazdasági elemzésekben)
ISBN: 963-215-383-9 kötött: 2890 Ft

I

Időképek, 2001. Katalógus: milieniumi kiállítás a Néprajzi Múzeumban 2000. december 31 – 2001 december 31.. Népr. Múz.
ISBN: 963-710-79-0 fűzött: 12000 Ft

J

Jackson, Lisa: Kincsek. General Press. (Romantikus regények)
ISBN: 963-9282-06-5 kötött: 1200 Ft

Jancsik Péter: Retyezát-hegység. Turisztikai kalauz. Pallas-Akadémia. (Erdély hegyei 14.)
ISBN: 973-8079-19-5 fűzött: 1650 Ft

Jánossy Ilona: Az eredményes megbeszélés ábécéje hét leckében. Bagolyvár.
ISBN: 963-9197-73-4 fűzött: 1200 Ft

Jávor Tibor – Moser Györgyné: Vitaminok, ásványi anyagok, rostok. Golden Book. (Diétás szakácskönyvek)

ISBN: 963-9275-15-8 fűzött: 1960 Ft
Jelenits István: Betű és Lélek. Új Ember. (Jelenits István összegyűjtött írásai 5.)
ISBN: 963-7688-51-X kötött: 1200 Ft

Jókai Anna: Napok. Regény. Széphalom Kvműhely. (Jókai Anna művei)
ISBN: 963-9379-05-2 kötött: 3950 Ft

Jordan, Robert: Mennyei tűz. 2. köt. Beholder. (Az idő kerek sorozat)
ISBN: 963-9047-89-9 fűzött: 1598 Ft

Juhász Magda: Az egérkirály. Santos.
ISBN: 963-8492-91-0 kötött: 890 Ft

K

Kajetan Endre: A Nyugat és mi. Szenci Molnár Társ. (A Herman Ottó Társaság nemzetpolitikai sorozata)
ISBN: 963-250-022-09 fűzött: 690 Ft

Kajetan Endre: Miért nem történt rendszerváltozás Magyarországon 1989–90-ben? Szenci Molnár Társ. (A Herman Ottó Társaság nemzetpolitikai sorozata)
ISBN: 963-250-030-X fűzött: 690 Ft

Kárpáti Tamásné – Tasnádyné Pap Zsuzsanna – Vajda Sándorné: Betűről betűre. Olvasásfejlesztő füzetek. 4., Krónika Nova.
ISBN: 963-9128-70-8 fűzött: 980 Ft

Kárpáti Tamásné – Tasnádyné Pap Zsuzsanna – Vajda Sándorné: Betűről betűre. Olvasásfejlesztő füzetek. 5. Krónika Nova.
ISBN: 963-9128-71-6 fűzött: 980 Ft

Kassai Lajos: Lovasíjászat. Deesign.
ISBN: 963-86134-1-6 kötött: 1690 Ft

Katona Miklós: A magyar Duna-tengerhajózás regénye. Pat-Press BT.
ISBN: 963-00-5463-9 fűzött: 1600 Ft

Kék-fehér ég alatt. Hajdúböszörmény 10 éve a Szabadhajdú tükrében, 1991–2000. Szabadhajdú.
ISBN: 963-85189-0-1 fűzött: 1200 Ft

Kelemen Béla: Magyar – német kisszótár. [Regisztreres kiad.] Könyvmíves Kvk.
ISBN: 963-9262-30-7 kötött: 950 Ft

Kelemen Béla: Német–magyar kisszótár. [Regisztreres kiad.] Könyvmíves Kvk.
ISBN: 963-9262-29-3 kötött: 950 Ft

Kenneth, Claire: Éjszaka Kairóban. [regény]. Papp-Ker Kft.
ISBN: 963-00-7017-0 fűzött: 990 Ft

Kertész István: A görög sport világa. A jelenbe tekintő múlt. Nemz. Tankvk.
ISBN: 963-19-1890-4 fűzött: 2000 Ft

Kispál és a Borz: Jutka, Emese, Pistike és a többiek. Kispál és a Borz daloskönyv. Alexandra.

A KÖNYWEBBOLT www.uhu.hu

ISBN: 963-367-979-6 fűzött: 1699 Ft
Kiszely Gábor: A leleplezett szabakdóművesség. Korona.
 ISBN: 963-9191-48-5 kötött: 2450 Ft
Knopp, Guido: Hitler segédei. M. Kvkklub.
 ISBN: 963-547-382-6 kötött: 2500 Ft
Komáromi értesítő. 1849. januáriustól júliusig. Hasonmás kiad., Kernstok K. Műv. Alapítvány., KT K., OSZK.
 ISBN: 963-00-6415-4 fűzött: 1792 Ft
Komáromi Lapok. 1849. júliustól októberig. Hasonmás kiad., Kernstok K. Műv. Alapítvány, KT K., OSZK.
 ISBN: 963-00-6414-6 fűzött: 1344 Ft
Koontz, Dean R.: Látomás. Animus.
 ISBN: 963-9307-18-1 fűzött: 1090 Ft
Kopper László: A pokol kulcsai. Korona.
 ISBN: 963-9191-65-5 fűzött: 990 Ft
Kormos Erzsébet: A polgári nemperes eljárások iratmintatára. KJK-Kerszöv. (Iratmintatár)
 ISBN: 963-224-589-X fűzött: 6384 Ft
Kovács Tibor – Szathmáry Sándor: Zsoltáros-naptár. [útravaló az esztendő minden napjára]. Korda. (Nemzetközi teológiai könyv 48.)
 ISBN: 963-9332-25-9 fűzött: 940 Ft
Kóváry E. Péter: Ez az a föld.... Alföldi tájkép csata közben, 1988–1994. M. Napló. (Önképünk az ezredfordulón)
 ISBN: 963-00-4869-8 fűzött: 1500 Ft
Kovess, Charles: A siker kulcsa a szenvedély. Hogyan lehet újra megtalálni magunkban a szenvedélyt és a kreativitást? Bagolyvár. (Karrier)
 ISBN: 963-9071-82-3 fűzött: 1450 Ft
Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról. Mezőgazda.
 ISBN: 963-9239-95-X fűzött: 3200 Ft

L

Laczkó Mihály: Széchenyi elájul. Pszichotörténeti tanulmányok. L'Harmattan. (A múlt ösvényén)
 ISBN: 963-86169-3-8 fűzött: 1850 Ft
Lansburgh, Werner: Drága New-see! Szerelmi történet levélformában avagy Játszva is felfrissítheti angoltudását. Európa.
 ISBN: 963-07-7056-3 kötött: 1600 Ft
Lansburgh, Werner: Utazzunk, New-see! avagy Tanuljunk könnyen, szerelemmel angolul. Európa.
 ISBN: 963-07-6953-0 kötött: 1700 Ft
Látnivalók Békés megyében. [Békés megye útikönyve praktikus tanácsokkal]. Well-Press. (Vendégváró)
 ISBN: 963-86137-5-9 fűzött: 2800 Ft
Látnivalók Fejér megyében. [Fejér megye útikönyve praktikus tanácsokkal]. Well-Press.

(Vendégváró)
 ISBN: 963-86137-3-4 fűzött: 2800 Ft
Lenkovich Barnabás – Szalay László: Az üzleti jog alapjai. 2. köt., Rejtjel.
 fűzött: 1904 Ft
Livingstone, Ian: Zagor legendája. Szukits.
 ISBN: 963-9344-65-6 fűzött: 990 Ft
Lopez, Oliver Juan: Vad angyal. 3.
 ISBN: 963-9308-02-1 fűzött: 998 Ft
Lóveri László: Alkonyul. Accordia.
 ISBN: 963-9242-49-7 fűzött: 480 Ft
Lukáts Kató, K.: Anyukám képeskönyve. Kötet K.
 ISBN: 963-8438-18-8 kötött: 1680 Ft
Lukovich Tamás – Farkas Péter – Csontos János: A mi Ausztráliánk. Képes és képtelen történetek az ötödik kontinensről. Pallas Stúdió.
 ISBN: 963-9207-47-0 kötött: 3950 Ft

M

Madách Imre: Az ember tragédiája. M. Kvkklub. (Iskola - könyv)
 ISBN: 963-547-443-1 fűzött: 490 Ft
Madár Mihály – Szabó József – Sass Mónika: A jövedéki szabályozás és gyakorlata. 2001. [törvényi előírások rendeletekkel és magyarázatokkal]. Papirusz Book.
 ISBN: 963-9263-07-9 fűzött: 4950 Ft
Magyar-francia nagyszótár. 2. kiad., Akad. K.
 ISBN: 963-05-7777-1 kötött: 10900 Ft
Magyar László: Játszva németül. 3. [repr.] kiad., Korda.
 ISBN: 963-9332-29-1 fűzött: 380 Ft
Magyarország és Európa, 1919–1939. Belvedere Meridionale. (Belvedere Meridionale kiskönyvtár 14.)
 ISBN: 963-00-6282-8 fűzött: 1587 Ft
Majoros István: Fejlődési utak a 19. századi Európában. 3. A hétköznapi világ. General-Copy Kft.
 ISBN: 963-00-6894-X fűzött: 933 Ft
Marschal, Catherine-F.: Párizs. Alexandra. (Kolibri)
 ISBN: 963-367-964-8 fűzött: 1290 Ft
Masson, Jeffrey M. – McCarthy, Susan: Miért sír az elefánt? Az állatok érzelmi életéről. M. Kvkklub. (Tudományos kaleidoszkóp)
 ISBN: 963-547-380-X kötött: 1990 Ft
McBride, James: A víz színe. Egy fekete férfi tisztelgése fehér édesanyja előtt. Trivium.
 ISBN: 963-9367-00-1 kötött: 1790 Ft
McLure, Charles E. jr. – Corabi, Giampaolo: Az elektronikus kereskedelem adóztatása. Közgazdasági célok, technológiai korlátok és adójogi vonatkozások. KJK-Kerszöv.
 ISBN: 963-224-592-X fűzött: 4256 Ft

Mészáros Erzsébet, H.: Termeszethető gyógynövények. Anno.
 ISBN: 963-375-170-5 kötött: 1250 Ft
Mijolla, Alain de: A bennünk lévő mások. Identifikációs fantazmák. UR Kvk.
 ISBN: 963-9140-05-8 fűzött: 2490 Ft
Mikszáth Kálmán: A tót atyafiak. M. Kvkklub. (Iskola – könyv)
 ISBN: 963-547-432-6 fűzött: 490 Ft
Modern katalán színház. 2. íbsz. (Katalán könyvtár 5.)
 ISBN: 963-9294-09-8 fűzött: 1288 Ft
Molnár László, B.: Zámbo testvérek. Az összetört szívek. Hunga-Libri.
 ISBN: 963-9163-42-2 fűzött: 1998 Ft
Mondák Attila hun királyról. Anno.
 ISBN: 963-375-117-40-8 kötött: 1125 Ft
Monoszlói Dezső: A halálom utáni napon. Regény. M. Napló.
 ISBN: 963-00-6713-7 kötött: 1900 Ft
Mócsi Ferenc: My song of songs 47. poems. Tertia. Mentor.
 ISBN: 963-9387-00-2 973-80002-83-4 fűzött: 1500 Ft
"Múltunk építőkövei...". Székesfehérvár Város Levéltára.
 ISBN: 963-00-6303-4 fűzött: 3125 Ft
Murdock, Kelly L.: 3D Studio MAX R3 Biblia. 2. köt., Kiskapu.
 ISBN: 963-9301-13-2 fűzött: 4900 Ft

N

Nagy Mari – Vidák István: Gyí, paci, paripa. Gyékényből és kából hajtogatott gondolatok. Kecskemét, Szerző, 2000.
 ISBN: 963-640-659-6 fűzött: 785 Ft
Nagy Mari – Vidák István: Laci Maci: különleges módszerekkel készülő nemeztáncok. Szerző.
 ISBN: 963-550-023-X fűzött: 785 Ft
Nagy Mari – Vidák István: Nemez és báb. Bábok és álarcok nemezből. Szerző.
 ISBN: 963-640-487-9 fűzött: 785 Ft
Nagy Mari – Vidák István: Nemeztáncok. Petőfi Művel. Közp.
 ISBN: 963-650-931 fűzött: 785 Ft
Nagy Mari – Vidák István: Nemeztáncok gyerekekkel. Szerző.
 ISBN: 963-550-602-3 fűzött: 785 Ft
Nagy Zoltán: Az Európai Unió költségvetése. Bíbor K.
 ISBN: 963-9103-62-7 fűzött: 1350 Ft
Nemere István: A náci aranya. Anno.
 ISBN: 963-375-123-3 fűzött: 625 Ft
Nemere István: Gyere a pokolba. Püedlo K.
 ISBN: 963-9320-47-1 fűzött: 625 Ft
Nemere István: Háremek titkai. Alexandra.
 ISBN: 963-367-990-7 fűzött: 899 Ft
Németh Amadé: Operakalauz másként: gyermekeknek, fiataloknak és minden érdeklődőnek. Anno.

ISBN: 963-375-115-2 fűzött: 500 Ft
Németh László: A másik mester. 1., Osiris, 2001. (Millenniumi könyvtár 139.)
 ISBN: 963-389-052-7 kötött: 1360 Ft (1–2.)
Németh László: A másik mester. 2. Osiris. (Millenniumi könyvtár 140.)
 ISBN: 963-389-053-5 kötött: 1360 Ft (1–2.)

NV

Nyilas Attila: Holtjáték. Versek. AB-Art.
 ISBN: 80-89006-11-6 kötött: 1000 Ft
Nyulásziné Straub Éva: Magyarország címerkönyve. A heraldika alapjai. CEBA K. (Magyarország kézikönyvtára)
 ISBN: 963-9089-82-6 kötött: 3500 Ft

O

Oláh János: Vérszerződés. Novellák. M. Napló.
 ISBN: 963-00-6837-0 kötött: 2000 Ft
Olasz misztikus írók. Európa.
 ISBN: 963-07-6849-6 kötött: 2500 Ft

P

Paczona Zoltán: HTML technika a gyakorlatban. Computer Panoráma. (Professzionális sorozat)
 ISBN: 963-7639-17-9 fűzött: 1990 Ft
Pajor András – Kada Lajos: "A te szavadra...". Látogatások Kada Lajos érseknél. Korda.
 ISBN: 963-9332-30-3 fűzött: 790 Ft
Pálfalvi Dorottya: A titokzatos ház. Media Nox.
 ISBN: 963-86117-7-4 kötött: 2500 Ft
Papp Lajos: A nap vége. Versek. Bíbor K.
 ISBN: 963-9103-58-6 fűzött: 800 Ft
Pappné Tarányi Zita – Boruzsné Jacsmerik Erika – Boruzs János: Ősztől őszig a kiskertben. Kheiron '97.
 ISBN: 963-85949-3-4 fűzött: 525 Ft
Paris. Párizs. M. 1:13 500. city. – Innenstadt. – Centre. – Belváros M. 1:7 500. Cartographia.
 ISBN: 963-352-755-9 CM 800 Ft
Payer Imre: A bábjátékos függőnye meglíbben. Filum.
 ISBN: 963-9351-07-5 fűzött: 950 Ft
Pease, Allan – Dunn, Paul: Levélbeszéd. Új, igazán hatásos levélírási technikák. Fiesta.
 ISBN: 963-9258-12-1 fűzött: 1850 Ft
Pelyvás István – Szabó Csilla – Rovny Ferenc: Taks & solutions. 1. Tesztek és gyakorlatok 40 nyelvtani témára & fordítási feladatok magyarról angolra: megoldási kulccsal. Panoráma Nyelvtudó. (Nyelvkönyvek sorozat)
 ISBN: 963-7748-13-X fűzött: 1848 Ft
Péntek Bernadett: Középfokú kurzuskönyv a német szóbeli

nyelvvizsgára. [Témák, kommunikatív feladatok, képek, szituációk]. Szerző.
ISBN: 963-440-276-3 fűzött: 1800 Ft

Perinatológus párbeszéd. Golden Book.
ISBN: 963-9275-18-2 kötött: 5900 Ft

Petőfi Sándor – Arany János: János vitéz. A költőbarátság versei. M. Kvk. (Iskola – könyv)
ISBN: 963-547-453-9 fűzött: 490 Ft

Player, Gary: A golfozó nagy kézikönyve. M. Kvk. Club.
ISBN: 963-9263-06-0 fűzött: 2590 Ft

Poganik, Marko: Az emberré válás evangéliuma. Bioenergetic.
ISBN: 963-9343-25-0 fűzött: 1400 Ft

Poós Zoltán: Szivárvány áruháza. Egy korszak kultikus tárgyai. Papirusz Book.
ISBN: 963-9263-06-0 fűzött: 1700 Ft

Potok, Chaim: Az ígérét. Ulpiusház.
ISBN: 963-9348-24-4 fűzött: 1980 Ft

Puskás László: Megalkuvás nélkül. Romzsa Tódor élete és halála. Barnaföldi G. Archívum.
ISBN: 963-86182-0-5 fűzött: 1200 Ft

R

Rác Endre – Szemere Gyula: Mondattani elemzések. [Egyetemi tankönyv]. 10. kiad., Nemz. Tankvk.
ISBN: 963-19-2154-9 fűzött: 2072 Ft

Rakonczy Zoltán – Tölgyesi István – Vajda Zoltán: A Kiskunságtól Bácsalmásig. A Kiskunság természeti értékei. Mezőgazda.
ISBN: 963-9239-84-4 kötött: 1900 Ft

Rakovszky József: Nagypéntek. Az 1935-ös békesi és a Szeged-dinác Péro-féle új-kuruc fölkelés története: regény. Cerberus.
ISBN: 963-85715-1-9 fűzött: 980 Ft

Rappai Gábor: Üzleti statisztika Excellel. KSH. (Statisztikai módszerek a társadalmi és gazdasági elemzésekben)
ISBN: 963-215-384-7 kötött: 2890 Ft

Ray, Lionel: Égszomj. Válogatott versek. Filum.
ISBN: 963-9351-00-8 fűzött: 950 Ft

Roberts, Nora: Meztelenül a halálba. Gold Book.
ISBN: 963-9248-76-2 fűzött: 1298 Ft

Rónai Mihály András: Újvilági utazás. Háttér.
ISBN: 963-8128-95-X fűzött: 500 Ft

Rubicon, 1990–2000 CD-ROM. Tizenegy évfolyam teljes anyaga. Arcanum. (Arcanum digitálisa)
ISBN: 963-9374-00-8 11200 Ft

S

Salvatore, R. A.: Démonapostol. Szukits.
ISBN: 963-9344-33-8 fűzött: 990 Ft

Sárközi Halász Péter: Murphy nagy igazságainak könyve. Válasz mindenre van, de megol-

dás van-e? avagy Mitől romlik el, ami elromlik? Halász. (Dekameron könyvek)
ISBN: 963-9331-09-0 fűzött: 1250 Ft

Schmuck Andor: Bal-eseteim. Első csapás. EPS Trade.
ISBN: 963-00-6999-7 fűzött: 1470 Ft

Seitz, Doris: Görög szigetek. Alexandra. (Kolibri)
ISBN: 963-367-968-0 fűzött: 1290 Ft

Sipos János: Kazakh folksongs. From the two ends of the steppe. Akad. K.
ISBN: 963-05-7754-2 kötött: 7120 Ft

Soós Lajos: A Kárpát-medence mollusca – faunája CD-ROM. Arcanum. (Arcanum digitálisa)
ISBN: 963-9374-07-5 5600 Ft

Stahl, Horst: Bonsai. Saját nevelés európai fákban. Holló.
ISBN: 963-9305-94-4 kötött: 1390 Ft

Steiner, Rudolf: A rózsakeresztesek teozófiája. 14 előadás: München 1907. május 22–Június 6., Mani-Fest.
ISBN: 963-00-4726-8 kötött: 1490 Ft

Steiner, Rudolf: Az Akasha krónikából. Mani-Fest.
ISBN: 963-00-3516-2 kötött: 1490 Ft

Steiner, Rudolf: Egyiptom mítoszai és misztériumai. 12 előadás: Lipcse, 1908. szeptember 2–14., Mani-Fest.
ISBN: 963-00-5974-6 kötött: 1490 Ft

Stewart, Sharon: Anasztázia. Móra.
ISBN: 963-11-7612-6 fűzött: 890 Ft

Stine, R. L.: Libabőr. 7. Iszapszörnyek éjszakája. Passage.
ISBN: 963-228-249-3 fűzött: 595 Ft

Stine, R. L.: Libabőr. 8. Rejtély a könyvtárban. Passage.
ISBN: 963-228-253-1 fűzött: 595 Ft

Sz

Szabó Iván: Üvegfalak. Kódolt önéletrajz. Széphalom Kvműhely.
fűzött: 1600 Ft

Szalay László: Gazdasági jog. Rejtjel. (Győri egyetemi kiadványok op. 3.)
fűzött: 1904 Ft

Szántó Tibor: Konyak, a kegyetlen. Cherubion.
ISBN: 963-9346-18-7 fűzött: 998 Ft

Székelyhidi Ágoston: A Tokaji Írórtábor, 1971–2001. Eszmetörténeti vázlat. Bíbor K.
fűzött: 900 Ft

Székesfehérvár. Tác-Gorsium: térkép = Stadtplan = Map. M. 1:16 500. Cartographia.
ISBN: 963-352-382-6 CM 380 Ft

Szent István és Európa. Professzorok Háza. (Magyar felsőoktatás könyvek 20.)
ISBN: 963-00-6125-2 fűzött: 1380 Ft

Szj Rezső: Az "éhenhalt" Derkovits és a valóság. Szenci Molnár Társ. (A Herman Ottó Társaság nemzetpolitikai sorozata)
ISBN: 963-250-021-0 fűzött: 590 Ft

Szlovénia, Horvátország, Isztria, Plitvicei-tavak. – Slowenien, Kroatien, Istrien, Plitvicer Seen. – Slovénie. Croatie, Istrie, Lacs de Plitvice. Slovenia, Croatia, Istria, Plitvice Lakes. M. 1:800 000. [+ kemping]. Cartographia.
ISBN: 963-352-433-4 CM 900 Ft

Szögi László: Az évszázados universitas. Professzorok Háza. (Magyar felsőoktatás könyvek 19.)
ISBN: 963-00-6128-7 fűzött: 1260 Ft

Szűcs Julianna, P.: A lepel alatt. Írások a művészet és a tekintélyelvű társadalom kapcsolatáról. Helikon. (Helikon universitاس.)
ISBN: 963-208-694-5 kötött: 2280 Ft

Szűrös Mátyás: Nemzetpolitika és csatlakozás. Szenci Molnár Társ. (A Herman Ottó Társaság nemzetpolitikai sorozata)
ISBN: 963-250-029-6 fűzött: 590 Ft

T

Tamasi Mihály: A régi, szegedi gazdasági elit, 1870–1944. Bába. (Tisza hangja 101.)
ISBN: 963-9347-11-6 fűzött: 870 Ft

Tamás Péter: Végezred. [S.I.], Intern. Business School.
ISBN: 963-00-6421-9 fűzött: 1800 Ft

Tanulmányok Werbőczy Istvánról. Professzorok Háza. (Magyar felsőoktatás könyvek 21.)
ISBN: 963-00-6126-0 fűzött: 2330 Ft

Thrash, Agatha Moody – Thrash, Calvin L.: Házi gyógymódok. Vízterápiás, masszírozásos, faszenes és más egyszerű kezelések: otthoni használatra és egyszerű körülmények között, laikusok és egészségügyi végzettségük számára. Advent.
ISBN: 963-9122-53-X fűzött: 1498 Ft

Tix-Shewita, Rena: Egyiptom. Alexandra. (Kolibri)
ISBN: 963-367-981-8 fűzött: 1290 Ft

Történelmi kislexikon. [személyiségek, fogalmak, magyarázatok]. Diaktéka.
ISBN: 963-9198-53-6 fűzött: 875 Ft

Tóth Sándor Attila: "Az istenülés dicsősége". Ungvárnémeti Tóth László költői portréja. Gradus ad Parnassum. (A magyar irodalom kismesterei)
ISBN: 963-9184-12-8 fűzött: 1400 Ft

U

Unger Emil: Az Újvilág utcai ház. Ajtósi Dürer.
ISBN: 963-8314-25-7 fűzött: 1667 Ft

V

Vágási Mária: Újtermék-marketing. Új termékek tervezésének és piaci bevezetésének marketingkonceptiója. Nemz. Tankvk.
ISBN: 963-19-1444-5 fűzött: 2557 Ft

Varga Katalin – Diószeghy Csa-

ba: Hűtésbefizetés avagy A szuggesztíók szerepe a mindennapi orvosi gyakorlatban. Pólya.
ISBN: 963-85809-8-4 fűzött: 1080 Ft

Varga Rudolf: Álomforgatás. Bíbor K.
ISBN: 963-9103-53-5 fűzött: 1400 Ft

Vargyas Antal: Székelyföld: útikalauz. Pallas-Akadémia.
ISBN: 973-8079-14-4 fűzött: 2900 Ft

Versenyjog. HVG-ORAC. (Gazdasági törvények kommentárjai)
ISBN: 963-9203-91-2 fűzött: 6608 Ft

Veszprém: térkép = Stadtplan = map. M. 1:12 500. Cartographia.
ISBN: 963-352-367-2 CM 380 Ft

Vian, Boris: Pekingi ősz. 4. kiad., PolgART.
ISBN: 963-9306-19-3 fűzött: 1750 Ft

Videcz Ferenc: Tanítványok. Két generáció vadásztörténetei. Nimród Alapítvány – Nimród Vadászújság [Szerk.] DNM K..
ISBN: 963-86095-9-1 kötött: 2400 Ft

Vienna = Wien = Vienne = Bécs. M. 1:17 000. city = Innenstadt = centre = belváros. M. 1:12 000. Cartographia.
ISBN: 963-352-769-4 CM 800 Ft

Voit, Helga: Veteményeskert. Kerttervezés, kerti munka, növényápolás, növényismeret. Cser K. (Kertünk növényei)
ISBN: 963-9327-49-2 fűzött: 998 Ft

W

Ward, Brian: A Linux hibaelhárító. Kiskapu.
ISBN: 963-9301-24-8 fűzött: 3220 Ft

Ward, John: Hadihajók. Hajja. (20. századi hadtörténet.)
ISBN: 963-9329-18-5 kötött: 2996 Ft

White, Ellen Gould: A hegyi beszéd: Jézus mai üzenete. Esély Mozaik. (Evangélium mindenkinek)
ISBN: 963-9153-42-7 fűzött: 599 Ft

Wood, Barbara: Doktornő. M. Kvk. Club.
ISBN: 963-547-372-9 kötött: 1890 Ft

Y

Young, Lailan: Beszél az arc. Arc-elemzés mindenkinek. Szukits Kv.
ISBN: 963-9278-17-3 fűzött: 1090 Ft

Z

Zámbó Krisztián: Vallomás édesapámról. Budapest-Print.
ISBN: 963-00-7145-2 fűzött: 1998 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhetők a társaság home lapján (www.kello.hu).

webconsult

▶ Arculattervezés, Interaktív honlapok készítése, ◀
 ▶ Internetes alkalmazásfejlesztés, Elektronikus kereskedelem ◀
 ▶ Szaktanácsadás ▶

Telefon: 432-9435, 432-9436, 261-2160

<http://www.webconsult.hu>

**Csak nyáron van időnk arra,
hogy komoly könyvekben elmélyedjünk...**

Helikon Universitas KOMOLYAN!

Losonczy Anna

A szentek és az erdő

Helikon Universitas. Etnológia, 2880 Ft

P. Szűcs Julianna

A lepel alatt

Írások a művészet és a tekintélyelvű társadalom kapcsolatáról

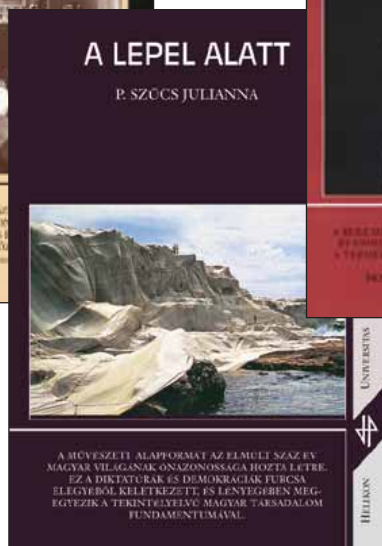
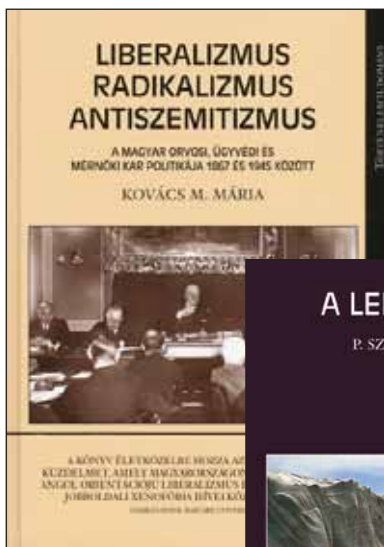
Helikon Universitas. Művészettörténet, 2280 Ft

Kovács M. Mária

Liberalizmus, radikalizmus, antiszemitizmus

A magyar orvosi, ügyvédi és mérnöki kar politikája 1867 és 1945 között

Helikon Universitas. Történettudomány, 1880 Ft

A könyvek megrendelhetők a Helikon Kiadónál (1053 Budapest, Papnövelde utca 8.), telefonon Borbíró Zsókanál és/vagy Varga Istvánnál a 317-4987-es számon, vagy a 317-4967-es faxon valamint megvásárolhatók a Helikon Könyvesházban: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37.

SZÓRAKOZTATÓ, SZABADIDŐS OLVASMÁNYOK A MÓRA KIADÓ KÍNÁLATÁBÓL

Szürke Bagoly
Két kicsi hód
(Delfin 2000)

184 p., füzve, Szecsó Péter rajzaival Indián néven Szürke Bagoly tudós, természetkutató, az indiánok nagy barátja és szószólója volt. Megható regényében Nagy Toll, az indián vadász, két kicsi hódot visz haza játszótársul a gyerekeinek a tóparti faházba. A két kicsi hódkölyök, Csikani és Csilavi hihetetlen kalandok részese lesz...

890 Ft

Nagy Franciska
Tűzmanó

112 oldal, kötve Kalmár István rajzaival A regény humorral és a mese elragadó erejével viszi az olvasót érdekes múltbéli kalandozásra. Egy estén át tart a mese, mégis évezredekkel járunk be. A tábornok paraszaból pattant tűzmanó szavai nyomán megelevenednek a Balaton-felvidéki táj hajdani lakói: betyárok, halászok, íjászok, fazekasok.

1150 Ft

Fekete István
Kele

(Fekete István művei) 248 oldal, kötve, Bakai Piroska rajzaival Egy sérült golyó nem tarthat a többiekkel Afrikába. Hogyan vészeli át a telet az ember segítségével, hogyan szokik össze a háziállatokkal, milyen ösztönöket ébreszt benne a tavasz és a nyár...? Ezt mondja el vonzóan és költőien Fekete István, a természeti világ és a falusi élet avatott ismerője.

Kertész Erzsébet
önéletrajzi regénye
Fiút vártak, lány született

192 p., kötve „Talán azért lettem író, mert bizonyítani akartam. Megmutatni apámnak, hogy nem olyan nagy szerencsétlenség, ha nincs fia.” Megrendítően őszinte legújabb regényében ez egyszer ő maga a regényhős, a régimódi kisasszonyból lett modern, független szellemű író, a szeretteiért rettegő anya és feleség. Aki kilencvenévesen is őriz valamit kamaszkori önmagából.

1790 Ft

1134 Budapest, Váci út 19., Telefon: 320-4740
e-mail: mora_kiado@elender.hu, web-oldal: www.morakiado.hu